

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS "DRAUGAS"

Eina Ketvirtadienis
IŠ CHICAGO, ILL.

KAINA METAMS:

Suvenytose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitose šalyse \$3.00

APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMŲ

Su visokiais reikalais reikia kreiptis
šiuo adresu:

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drovers 6114

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY "DRAUGAS"

[THE FRIEND]

Published Every Thursday, Chicago, Ill.

SUBSCRIPTION RATES:

In United States \$2.00
Foreign Countries \$3.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION

All Communications and Money Orders
must be addressed to:

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drovers 6114

ORGANAS LIETUVIŲ R.-K. FEDERACIJOS, SUSIVENIJIMO L. R.-K. AMERIKOJE, LIETUVIŲ R.-K. PILNŲJŲ BLAIVININKŲ SUSIV. AMERIKOJE IR LIETUVOS VYČIŲ.

Metai-Vol.-VII

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 14 DIENA SPALIO (OCTOBER), 1915 M.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER JULY 8th, 1912 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1897.

No. 42

Materijalizmas Pagimdė Europos Karę.

Jau nesyk buvo rašyta, aiškinta, nurodyta, kad dabartinė Europos tragedija, yra materijalizmo pasekmė, jo produktas. Ir išties. Viešpatijų politikos nustatytojai buvo nekas kitas, kaip "tik" materijalistiški išrokavimai. Valdžioji viešpatijų sfera, taip pakreipė visą gyvenimą, kad viešpatijų siekiniai sukosi ne apie kultūrą apamai, dvasios srityje ypačiai, ne apie žmonėse prakilnumo auklėjimą, bet tą patį prakilnumą stengėsi sunaudoti materijalistiškiems siekiniams. Veik kiekvienos valdžios žiūrėta materijalės savo pavaldinių gerovės. Dabota sava komercija, industrija, pramonija daugiau, negu, daleiskim, apšvietos platinimas. Peržiūrėkim kiekvienos valdžios būdą, o nustebinsime pamatę, kad apšvietos reikalams tenka vos maža dalelė viešpatijų išleidžiamos sumos!

Viešpatijų nuolat varžytasi apie pirmenybę komercijoje, ieškota saviems išdirbiniams rinkų, ginėytasi, karėmis, kraujo praliejimu buvo ingijamos kolonijos, visa diplomatija buvo panaudojama savų interesų, materijalistų interesų, apsaugojimui. Suktybės, apgavystė, pagieža — viskas buvo gera, jei tarnavo tiems interesams apgimimui. Saviems interesams paremti kiekvienos viešpatijos turėta ginkluota spēka, kuriuomenė, vienokios ar kitokios rūšies geležinis kumštis. Ir juo šalis labiau kilo industrijoje, pramonijoje, tuo smagesnis, aštresnis, skaudesnis kumštis turėta. Anglija, toji komersantų šalis, turėjo milžinišką laivyną. Vokietija, beplėčianti savo industrijas, turėjo geriausią militarę organizaciją. Neliko užpakalyje nė kitos viešpatijos. Sykiu su pramonijos varžytinėmis,ėjo ir militariškos varžytinės. Ir juo didesnė buvo viešpatijos militariška spēka, juo didesnis buvo viešpatijos nachališkumas, tuo labiau ji mėgo diktuoti, išreikauti sau privilegiją. Maždaug vienokių interesų viešpatijos darė sutartis, jungėsi, kad pasekmingiau galėtų diktuoti kitoms viešpatijoms, neatsižvelgiant į nieką.

Tie lenktiniai, nuolatiniai grumojimai negalėjo amžinai tęstis. Turėjo kas nors sugesti negerai užsukoje tarptautiškoje

mašinerijoje. Taip ir atsitiko. Ir šandie matome Europoje pasekmes — karę, kuriai nebuvo lygios pasaulyje. Kaip senovės Romoje laike amfiteatrališkų žudynių buvo plenuojamos naujos, taip ir prie dabartinės katastrofos, rengiama pamatai naujoms, akyvaizdoje baisyti nuotikių, nuolat plenuojama, politikuojama, omenyje turima materijaliai siekiniai. Vokietija visa savo spēka stengiasi palaikyti savo hegemoniją, taikosi naujas teritorijas užgriebti, Anglija gina savo komercijalizmą, tykoja naujas kolonijas ingyti, Rusija svajoja apie Konstantinopolį ir kitas vietas. Bulgarija įsimašo karėn. Jos valdžia geidžia atkeršijimo Serbijai, apreiškia, kad ji stojanti pergalėtojų pusėje — išrokavimas aiškus: gaus naujų teritorijų. Dalykai keičiasi, kaip kaleidoskope. Bet kaip įvairius kaleidoskope vaizdus sudaro tos pačios dalys, taip ir čia pamate palieka tie patys principai.

Tuli persigandę tokių pasekmių materijalistai, katastrofos nelaimė verčia ant krikščionijos. Gird, žiūrėkit, krikščioniškos šalys kariauja. Neįmanėliai. Nemato, o jei ir mato, tai tyli, kad karė ir kovos yra pasekme materijalistiškos politikos, kurioj Kristaus dvasios nei per mikroskopą nesuras. Ar išdrįso nors viena viešpatija tarti, kad ji kovoja už bile kokį krikščionijos principą? Neskelbė, neskelbia, nes nebuvo ir nėra ko skelbti. Ši karė, tai sumaterijalizavimo produktas.

Š.

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ "METRAŠTIS" 1916 METMS JAU ATIDUOTAS PRESON (MAŠINON).

Spaudinama 10,000 egzempliorių (kopijų). L. K. Spaudos Draugijai išleidi mas atsis daugiau, neg 3000 dolerių. Knyga turės apie 350 puslapių. Telpa daugiau 100 visokių fotografijų (žymių vyrų, kunigų, bažnyčių draugijų, grupių etc.) Be paties kalendoriaus, raštų skyriuose yra įvairių įvairiausių rūšių straipnių, informacijų, žinių. Veikalas spaudinamas ant geriausios popieros. Mažiausia "Metrašcio" kaina turėtų būti \$3.00, bet

MRS. NORMAN GALT, FIANCEE OF PRESIDENT WILSON

Poni Norman Galt, našlė, prezidento Wilsono sužadėtotinė.

VOKIEČIAI SU AUSTRALIS BRIAUJASI SERBIJON. BULGARIJA KARIAUJA.

BALKANUOSE.

Vokiečiai su Australis galop užtelėjo ant Serbijos. Pirma buvo manyta, kad jie Serbijon mėgins veržtis kokioj vienoj vietoj, bet ant Serbijos užplūdo iš visų pusių. Kadangi Serbiją nuo Austrijos skiria Dunojus ir Drina, tai vokiečiams su australis prisiėjo persikelti per tas upes. Tą jie padarė. Iš pradžių serbai leido priešams persikelti, bet jiems esant kitą pusę smarkiai ant jų gulė. Daug vokiečių su australis suėmė, kitus išžudė, upen suvarė. Bet tas nieko negelbėjo. Užplūdo dar daugiau vokiečių — austrų, paėmę serbų buvusių sostapių Bielgradą ant Dunojaus kranto, pasivarė kiek pirmyn visose vietose. Spėjama, kad kol kas serbai didelin mūšin nestos. Jie mušis ir vis trauksis į kalnus, kur jie turi prirenge stiprias pozicijas. To se pozicijose, manoma, jų laukia per Graikiją atkeliaujantieji prancūzai, anglai ir daug amunicijos. Kalnuose serbai su pagelba prancūzų ir anglų mano atsispirti prieš skaitlingesni priešą. Nes apskaitliuojama, kad vokiečių su australis jėgos išneša visus 400,000 vyrų. Tuo tarpu serbų esama i kokius 150,000 ir tiek pat prancūzų su anglais. Gintisgi, kad ir su mažesniu skaitliu yra lengviau, negu užpulti. Atsilaukyti serbai su talkininkais lengvai galėtų, tik bėda, kad iš užpakalio jiems graso kitas priešas — Bulgarija.

BULGARIJA JAU KARIAUJA.

Bulgarija ilgai svyravusi galutinai stojo teutonų pusėn. Ji jau pradėjo ataką ant serbų, kuriems devynios bėdos: muškis su galingais vokiečiais ir australis, o čia žiūrėk, ir bulgaras iš užpakalio durėtuva smiegia. Bet serbai nusiminti nei nemano. Pranešama, kad pirmame ant serbų užpuolime bulgarai neturėję pasekmės. Ant galo ir patys bulgarai nemažesniame už serbus strioke.

Nors Graikija su Rumunija apie karę nelabai nori kalbėti, bet nesnaudžia. Turi su mobilizavę nemaža kariuomenės ir, žinoma, jei stos karėn, tai talkininkų pusėn. Tada patys bulgarai pasijustų užklupti iš trijų pusių. Ant galo juos nemažai baugina prancūzai su anglais, o dar labiau rusai, kurie ketina prieš Bulgariją pasiųsti kokius 400-600 tūkstančių kariuomenės. O čia rusų, anglų, prancūzų laivai slankioja pakranciais ir latinės kovos labai daug akartai paleidžia šuvis. Pabiem pusėm nuostolių pridaro,

sirodo, kad visiems blogai ir nemaža reik baimės priken-tėti.

RUSAI SPAUDŽIA.

Bulgarams su vokiečiais susibūliavus, kaip talkininkai, taip ir rusai subruzdavo. Dėskmė to, smarkesnis veikimas prieš vokiečius. Rusai dikčiai užsikirto Rygos ir Dinaburko (Dvinsko) vokiečiams neatduoti. Nors vokiečiai deda milžiniškas pastangas tų miestų paėmimui, bet veik nieko negali padaryti. Kai kur vokiečiai biskį pasistumė, kai kur rusai juos atgal nūgrūda. Taip ir stumdosi ant vietos. Laikydami tvirtai prie Rygos ir Dinaburko, pelkėmis apsaugoti per vidurį, pietuose rusai bando priešą atgal stumti. Pranešama, kad Galicijoje rusai smarkiai atakuoja ir kad jie persilaužė per priešių linijas. Tas gali jiems daug kuo prigriebti vėl į Galiciją tolyn įsivaryti, ko rusai ypač geidžia. Tas jiems tuo lengviaus dabar padaryti, kuomet iš ten didelės spēkos buvo atitrauktos prieš serbus. Jei Rusija inkels savo letena Galicijon, tuomet, sakoma, ir Rumunija su Graikija stotų prieš vokiečius. To talkininkai ypač geidžia.

VAKARUOSE SMARKIAI KOVOJAMA, BET NIEKO NELAIMEJAMA.

Prancūzai, anglai su vokiečiais tebesigrumia. Tos nuolaiškai slankioja pakranciais ir latinės kovos labai daug akartai paleidžia šuvis. Pabiem pusėm nuostolių pridaro,

TAUTOS FONDO RAŠTININKO ATSKAITA.

Akron, Ohio, — aukų surinkta tarp vietinių lietuvių (prisiuntė p. S. A. Daunoras) \$50.40
Fort William, Ontario, Canada, — auką prisiuntė p. V. Markus 3.00
Mahany City, Pa., — nuo viet. liet. (pris. p. W. Jusaitis) 30.96
New Haven, Conn., — Dr-stė šv. Pranciškaus aukojo \$100.00;
S. L. R. K. A. 116 kp. parengė vakarą ir surinko \$20.95;
viso prisiuntė p. V. Zavorskas 120.96
Norwood, Mass., — nuo Moterų Dr-stės Panelės šv. \$7.30;
smulkesnių aukų \$2.70; Viso prisiuntė p. P. Kudirka 10.00

Viso \$215.30

AUKOS SURINKTOS LAIKE P. ST. ŠIMKAUS PRAKALBŲ.
Mahany City, Pa., — (prisiuntė p. W. Jusaitis) \$73.87
Worcester, Mass., — (prisiuntė kun. J. J. Jakaitis) 393.00
So. Boston, Mass., — (prisiuntė kun. T. Žilinskas) 854.10
Cambridge, Mass., — (prisiuntė kun. T. Žilinskas) 70.70
Newark, N. J., — (prisiuntė p. S. Pranis) 261.11
Norwood, Mass., — (prisiuntė p. Pranas Kudirka) 128.00

Viso \$1,780.78

ABELNA SUTRAUKA.

Viso inplaukė per dvi savaiti \$1,996.08
Pagal paskutinės T. F. rašt. atskaitos buvo 24,959.18

Viso inplaukė į Tautos Fondą \$ 26,955.26

A. A. ŠLAKIS,
Tautos Fondo Raštininkas.

Amerikos Žinios

PREZIDENTAS WILSONAS SUSITUOKIA.

Nemažą sensaciją amerikiečių tarpe sukėlė oficialiai paskelbtas per prezidento asmeniską sekretorių susižadėvimas prezidento Wilsono su p-nia Norman Galt, turtinga Washingtono našle.

Pirmoji prezidento žmona mirė 18 mėnesių atgal ir dauguma tuomet spėjo, kad prezidentas nebeves kitos pačios, bet, matyti, patogumai p-ios Galt, kuri, kaip rašo anglų laikraščiai yra netik graži, bet ir išmintinga, užkariavo prezidento širdį ir jis vėl ieško laimės moterystėje.

Vestuvių laikas laikomas paslaptį, vieta visų būsimųjų iškilnių nurodoma Baltieji Namai.

Reikia dar pridurti, kad prezidentas Wilsonas iš moterų judėjimo kaip ir prieš, po intekme savo dailios sužadėtinės, virsta į prietelius, iš ko labai džiaugiasi Amerikos sufragietės.

EKSPLOZIJĄ SKNAIKINO PARAKO DIRBTUVĖ.

Ištikusi eksplozija "The

o laimėjimo jokio. Tiesa, prancūzai su anglais žingsnis po žingsnio vokiečius atgal varo, bet tie laimėjimai tokie maži, kad apie juos daug nei kalbėti neverta. Ir kiekvieną pusę, rodo, netiek žemės plotų nori laimėti, kaip didžiausius nuostolius viens kitam padaryti. Mat, talkininkai persitinkrina, kad vokiečius tik išnaikinus tegalibus inveikti. Štai kur visas karės baisumas — žudyti, naikinti, kol priešas nebliks,

Aetna Explosives Co." dirbtuvėse Emporium mieste Pensilvanijos val. sunaikino žymią dalį tos dirbtuvės, padarydama nuostolių ant keletų šimtų tūkstančių dolerių. Žmonių eksplozijoje nukentėjo arti 20 ypatų, iš kurių 4 užmušta, 8 sunkiai sužeista, likusiųjų dar nesurandama. Eksplozijos priežastis kol kas nesusekama. Spėjama, kad tai būsią vokiečių agentų darbai, kokių šiais laikais gana dažnai pasitaiko.

AMERIKOS PREKYBOS APGINIMUI.

Suv. Valstijų Sekretorius Lansingas šiomis dienomis interkė Prezidentui Wilsonui notą, kuri turi būti pasiųsta Anglijos valdžiai, reikalaujant, kad neutralių viešpatijų prekyba būtų nevaržoma. Nota yra gana ilga, parašyta labai mandagioj formoj, bet sykiu reikalaujanti jos būtinai išpildymo.

Notoje nurodoma, kad Anglijos valdžia be jokios teisės konfiskuoja Amerikos prekių laivų tavorus.

Anglijos paskelbti Vokietijai blokada atnešė amerikiečių pramonijai daug nuostolių.

Suvenytosios Valstijos negali jokiū būdu sutikti, kad valgomieji produktai, bovelna yra kontrobanda, jei jie nėra siunčiami kariuomenės sunaudojimui, bet ramių gyventojų reikalų aprūpinimui.

Atsižvelgiant ant to viso, Suvenytos Valstijos reikalauja nuo Anglijos neutralių viešpatijų prekybos reikaluose užlaikyti tarptautiškų teisių nurodymus.

Iš Liet. Gyvenimo Amerikoje.

WAUKEGAN, ILL.

Cicilijai darbuojasi.

„Sulig Jurgio ir kepurė“ — sako lietuvių priežodis ir labai teisingai. Nemoka žmogus nė savo pavardės, kaip reikia parašyti, o korespondencijas rašo. „Naujienu“ 207 num. koks tai Virputis... iš elapyvardės pasirašymo jau matyti, kad tai yra koks „gramatolius“, priplaukęs nebūtinai dalykų. Virputiui vertėtų dar eiti į vaikų mokyklą (baby room) pasimokinti, kaip reikia savo pavardę pasirašyti, o tada jau imtis už korespondencijų rašymo. Virputis savo „gramatnoj“ korespondencijoj iš pavydumo verčia, kad kunigas esąs apsukrus žmogus, o jis pats kaip grynų apatinis akmuo. Tą labai atjaušia Virputis ir pavydi kunigui apsukrumo. Toliau sako, kad vietos lietuviui turi savo bažnyčią ir kunigą. Na, žinoma, kad turi. Na tai kas? tame, rodos, nieko blogo nėra. Bet ne, Virputiui pavydu kam lietuviui turi, o ne jis. O gal Virputiui užėjo noras bažnyčią sugrąžinti, o kunigą išvyti? Tik jau, meldžiamasis, ne per laikraštį savąjį tikslą atsiekti, tai prastas būdas. Geriau sušauk savo abazos draugučius ir bandykite visi sykiu bažnyčią griauti savo kumščiais, gal ir susilauksite Hinderburgo laiku. Komendantu cicilikų kariškojo abazos gali būti gen. Petkuoškinas, po kurio vadovystės ir galite pradėti bažnyčios ofensyvą. Jūsų abazas jau nemažas, yra apie tuzinas ir pusė „draugučių“ — cicilikų.

Toliau Virputis dejuoja, būk kunigas stengėsi daug pinigų surūti. Kasgi pinigų nenori? Jei bent tik Virputis! Ligšiol niekas negali pasakyti, kad vietos klebonas būtų ką nuakniaudęs del pinigų. O štai jūsų abazos gen. Petkuoškin, kokią tai buvusią socialistų „Seriją“ sykiu su savo salinu pardavęs, pinigus paslėptė dirbimui cigarų. Socialistai nutarė jį išmesti iš savo tarpo, bet jis su savo cigariniu bizniu suspėjo išsinešti iš čia ir apsigyveno tarpe italijonų. Melrose Parke, Ill.; ten varė biznį su cigarais, „bolėmis“ ir kokiui tai gyvu cicilikų tavoru. Bet į trumpą laiką su savo suktu taktika dasigvyveno iki to, kad italijonai pradėjo šaudyti „bolėmis“ į jo generaliską galvą. Ištrūkęs ir ten su perskelta galva, sugrįžo su visa savo cigarine į Waukeganą. Sugrįžęs tuojau perdirbo socialistų 125 kp. į cicilikų kariškąją abazą. „Draugai“ dovanojo jam jo pirmutinius griekus ir da medaliu apdovanojo, išrinkdami jį savo abazos generaliu. Gen. Petkuoškin prižadėjo uoliai darbotis prieš bažnyčią ir tulus socialistus, kurie nepritarė jų abazos sumanymams.

Pagalios Virputis šneka: — girdi, kunigas, suklektavo iš vertelių visokių niekniekių ir užvedė jomarką. Čia tai Virputis ir taikė granatą į kunigą, bet kadangi ne pagal komandą gen. Petkuoškin'o, tai granata sprogo ne toje vietoje, kur taikė. Šv. Baltramiejus parapija nutarė daryti „ferus“, kad pasilinksminis iš šiek tiek surinkus pinigų del apmokėjimo mokyklos pastatymo skolų ir tuo tikslu nuo pasiturinčių žmonių (biznierių) rinko aukų. Kunigas, žinoma, „kaipo apsukrus, mokslų siekęs, žmogus“, (tam Virputiui išsitarimui priitariu) tam viskam vadovavo. Pelnasėjo parapijos mokyklai. Žmonių, visokių pažvalgų, per visus vakarus buvo

pinha; ant šokių, žaismių ir išlaimėjimų, visiems durys buvo atdaros. J. Virputis susigraudino ir, apsiaverkęs, tėviskai bara socialistus ir laisvamanius, kam tie, girdi, dalyvavo toje pramogoje ir lankė tą pasilinksminimo vietą. Gal Virputis norėtų, kad jo draugučiai amžinai tik ir sėdėtų abazos komendantų, gen. Petkuoškin'o cigarinė ir gertų generaliską eksigeną? Tie matyt, nori gyvent su žmoniėmis ir sykiu linksminintis. Kaip matyti, Virputiui nevyksta sutvarkyt draugučių abazą. Geriau, ponuli, atiduok savo činą gen. Petkuoškin'ui, kaip Nikolai Nikolajevič rusų carui Mikei, gal tas geriau sutaisys ofensyvą ant bažnyčios ir kunigo. Virputis apgailestauja, kad darbininkai neišsisaugo nuo kokių tai paspūstų, gal gen. Petkuoškin'o cigarinės bimbaratorijos, bet dar labiau apgailestauja Virputio, kuris neįstengia suvaldyti savo draugučių abazos.

Ant galo nušvinta Virputio akys ir džiaugiasi jis, kad statoma dabar svetainė, kurioje pirmiečiai galės stiprinti savo dvasią. Bereikalingai Virputis džiaugiasi, ta svetainė statoma del privatiško biznio ir Virputio bei jo abazos draugų dvasios vargų nei kiek neatjausia. Virputis iš visų plančių dėkoja statomos svetainės savininkui, bet ar neišsipildys priežodis: „neperšok pėr upę, nesakyk, — op!“ Gali imputi į vandenį ir sušlapti. Kad savininkas deda trisus ir kapitalą del svetainės, tai nėra ką Virputiui džiaugtis, nes tai daro ne Virputio, ir jo dvasios malonei, bet savo naudai ir bizniui.

Parapijonas.

KENOSHA, WIS.

Lietuvos šelpimo reikalais.

Pasekmingesniau aukų rinkimui nuo karės nukentėjusiems lietuviams Kenošos lietuviškos draugijos suvienytosios spėkoms varo Lietuvos šelpimo darbą, rengdamos prakalbas, vakarus ir kitokias pramogas.

Prie draugijų susivienijimo prigluli: šv. Benedikto, šv. Petro, „Lietuvos Balsas“ draugijos. Teatrališkoji dramos draugija „Birutė“ ir S. L. A. 212 kuopa. Į draugijų paskirtą komitetą įeina: J. Trakšelis ir A. Kvederas nuo šv. Benedikto draugijos; F. Stankus ir T. Bagdanavičius nuo šv. Petro dr-jos; H. Labanauskas ir J. Nevulis nuo „Birutės“ dr-jos; J. Sokėlis ir Kaz. Brazevičius nuo S. L. A. 212 kuopos; K. Narbutonis ir J. Jaseliūnas nuo „Lietuvos Bals“ dr-jos. Komitetas gyvuoja ir veikia nuo rugpjūčio 29 d., š. m. Pinigai, surinkti nuo karės nukentėjusiems Lietuvoj, dedami į „First National Bank“ ant vardo komiteto pirmininko, p. H. Labanausko, išdininko, p. J. Trakšelio ir sekretoriaus, p. K. Brazevičiaus.

Aukų surinkta nemaža. Per apvaikšiojimą 10 metinių spaudos atgavimo sukurtųjų komiteto kason inplankė 36 dol. 34c. Laikė apvaikšiojimo „Lietuvių Dienos“ 7 d. kovo surinkta 36 dol. 31c. Suvienytųjų draugijų piknikas atnešė pelno 38 dol. 74 c. Be to aukoję: šv. Petro dr-jos 100 dol., šv. Benedikto 10 dol., N. P. P. S. merginų dr-jos per p-lę M. Grubleuskaitę aukoję 20 dol. Per „Birutės“ parengtas prakalbas surinkta 21 dol. 51c. Viktoros Koltavičiaus vestuvėse saukuota 13 dol. 6c. Smulkių aukų surinkta 1 d. 20c. Pridėjus prie tų

aukų 50c., paaukuotus p. K. Mažeikos, susidarė 187 dol. 66c. Dar pasižadėjo aukuoti S. L. A. 212 kuopa 23 dol. 85c. ir „Lietuvos Balsas“ apie 40 dol.

Aukos renkamos vaikšiojant po stubas. Spalių 9 dieną parengta balius.

Komiteto susirinkimai įvyksta kas ketvirta savaitė, 3 val. po pietų, šv. Petro svetainėje. Pinigus nutarta siųsti tiesiog į Lietuvos Mokslo Dr-ją Vilniui, iš kur jie bus teikiami nukentėjusiems nuo karės lietuviams.

Kaz. Brazevičius.
Dr-jų Susiv. sekr.

DETROIT, MICH.

Lietuvių judėjimas.

Labai retai „Drauge“ pasirodo žinių iš mūsų miesto, taigi aš čia šiek tiek plačiau pasistengsiu aprašyti čionykščių lietuvių veikimą. Pastaraisiais metais į Detroitą privaziavo gana daug lietuvių. Dirbtuvės čia gana gerai eis, darbo gauti nesunku. Kiek sunkiaus pakilti į Fordo dirbtuvius. Mat, ten mokama geros algos, — \$5.00 į dieną. Darbininkų Fordo dirbtuvėse prisiskaitoma arti 20,000 ir visi laikosi ant vietos.

Kiek iš viso lietuvių randasi Detroitė sunku pasakyti. Vieni sėdėjo, kad čia esama arti 300 lietuvių šeimynų, kiti sako, kad mažiau. Lietuviai išsiškleidę po visą miestelį, tai ir sunku ką tikro apie jų skaičių sužinoti. Dauguma lietuvių turi nuosavus namus, yra ir biznierių, iš kurių geriausia gyvuoja mėsinės užlaikytojas, duonkėpis ir drabužių krautuvė.

Katalikų susipratimas smarkiai kyla. Apsigyvenus Detroitė kun. K. Skripkai, vienas veikimas susikoncentravo, aiškesnę išvaizdą priėmė. Pamažu rengiamos prie naujos bažnyčios statymo. Jau surinkta nemaža tam tikslui aukų. Netrukus žadama muryti pamatus naujai bažnyčiai.

Draugijos gyvuoja neblogiausia. Gana daug veiklumo parodo neseniai susitvėrusi S. L. R. K. A. kuopa, kuri netik, kad dirba visuomenės labui, bet platina katalikišką spaudą. „Draugo“ partraukiamą po 40 egzempliorių, kuriuos tuč-tuojaus žmonės išperka. Šiuo tarpu tiek apie Detroito lietuvių.

Senelis.

SHEBOYGAN, WIS.

Keisti apsišėrimai.

Lietuvių šiame miestelyje randasi nemažas būrelis. Yra gerų ir prakilnių, bet nemaža ir tokių, kuriems visai neapeina visuomenės reikalai. Į tokių nesupratėlių pulkėlį kai pakliūni, kaip širšės pradeda žirzėti.

Spalio 3 d. čia įvyko šv. Juozapo dr-jos metinis susirinkimas. Svarbiausiu šio susirinkimo nutarimu buvo imti ir kitiems metams užorganuoti laikraštį (kokį? Red.).

Atsirado ir tokių, kurie iš visos burnos rėkė, kad organizacijos nereikia, nes iš laikraščio jokios naudos nesą. Turbūt jie dar nesupranta spaudžiant žodžio svarbos ir priešinasi apšvietos skleidimui tarpe lietuvių. O gal jiems daugiaus patinka socialistiškų laikraščių mali-malinės ir jie norėtų užorganuoti turėti „Šakę“ ar „Laisvę“, prie kurių kaiturie sheboygeniečiai, kaip bitės prie medaus limpa. Mat, ir mūsiškių tarpe yra sergančių „cicilikizmo“ liga. Į bedievius ponuliai peršasi, kunigus keikia, bažnyčias kritikoja, o patys to pačio „Keleivio“ „Laisvės“ negali suskaičiuoti.

Vienu žodžiu cicilikai! Dauguma iš jų net nežino iš kurios pusės cicilizmas prisikabinti. Visas jų cicilikiškas mokslas užsibaigia ant keiksmo. Prie to gerai prisilavinę. Gaila tokių žmonių, be pagelbėti jų ligai nėra kaip. Gal ilgai nei susipras ir, pažinti tikrus katalikiško mokslo pamatus, sveikiau pradės protauti.

Dabarties Sheboygano lietuvių „cicilikų“ visa paranga ir raudonos kaklaryšius sumarmėjo.

J. E.

EASTON, PA.

Lietuvių subruzd.

Pirmias apie Eastono lietuvių gyvenimą ir veikimą nieko nebuvo rašoma laikraščiuose. Snuduriavo sau žmonės ir tiek. Pastaruoju metu griežtai pasimainė eastonių padėjimas. Rengiamas prakalbos, draugijos per susirinkimus parodo daugiaus gyvumo, pavieni žmonės veikia išsijusę, — viskas parodo, kad mūsų miestelio lietuvių ne juokais subruzd veikti Tautos ir Bažnyčios labui.

Manoma statyti naują bažnyčią.

Vietos lietuviams atbudus, pasirodė, kad Eastone daug dalykų reikėtų pataisyti, daug naujų sutvėrti. Už vis labiau čia truko lietuviškos baž-

nyčios, kur žmonės suėję, galėtų pasimelsti ir savo prigimtoj kalboj užgirsti Dievo žodžius. Tą spragą manoma kuogreičiausia užkimšti. Naujai išrinktas parapijos komitetas smarkiai pradeda veikti. Tikimos, kad į metus laiko turėsime nuosavią bažnytelę ir lietuvi kunigą.

Vyčiai augs, kaip ant mielių.

Eastono jaunimas, savo vyresniųjų pavyzdžių, mažai ką veikė. Kalta tūnė ne vietinis jaunimas, bet aplinkybės. Nebuvo kam jaunulių judinti, prie darbo jų skatinti. Už tai dabar, į Eastoną atvažiavus p. S. A. Striaukui, mūsų jaunimas visus „subitino“. Susiorganizavusi Lietuvos Vyčių kuopa augs, kaip ant mielių. Iš pradžių prie kuopos prisirašė vos keletas jaunulių. Laikui bėgant ji didėjo ir stiprėjo. Gi po surengtų prakalbų rugsėjo 26 dieną, Vyčių šeimynėlė pašoko iki 35 narių. Sparčiai auganti Vyčių kuopa netrukus užkariaus visą Eastono jaunimą. Vyčių judėjimas sukėlė Eastone nemažai lermo. Vieni jiems prijauna, kiti prieš juos piesta stoja.

Cicilikų tvirtumas grūna.

Aršiausiais Vyčių priešinasi pasirodo Eastono karingųjų cicilikų „raudonoji“ gvardija. Jų generalio štabo prsakymu visi „draugai“ pradėjo ginkluotis plitgaliais ir žengti prie netikusio šių dienų parėdymo pataisymo pro bačų tranšėjas, kur, pasirėmę „byro“ galybe, ingiję drąsos ir narsumo, šturmu puola ant Vyčių judėjimo, o kad tas nepergaleimas, grįžta atgal ir, kranus apkabinę, užveda griau dingas „cicilikijas“. Tuli speja, kad neilgai laukus, cicilikai, pasisamdę gerą „barabanšiką“, greituoju maršu apšleis Eastono miestelį ir kraustysis į laisvamaniškas padanges. Kas įstaba tame judėjime, tai Vyčių kovos ginklai. Jie kovoja dora ir apšvieta, o „draugai“ plitgaliais ir bačkutėmis. Geriaus „draugai“ padarytų pasidavę doros intekmei ir atsisveikinę ant višados su „cicilizmo raudonąja gvardija“. Kitaip prisieis jiems su visokiais „bankrutais“ pasimatyti.

Ž. Vytis.

BOSTON, MASS.

„Darbininko“ atsiradimas.

Iš Bostono pradėjo eiti senai laukiamas katalikiškas laikraštis — „Darbininkas“. Da turbūt joks lietuvių laikraštis Amerikoje ne gimė taip žmonių pageidaujamas kaip šitas. Joks mūsų laikraštis ne buvo siuntinėjamas taip dideliame

išsiek prenumeratorių skaičiui. Pasirodo, kad purvinoji socialistų presa jau žmoniems galutinai atsisodo. Jie stačiai reikalauja reikalauja sau sveikesnio maisto. O atsiradimas apetito ženklina, kad ligonis į sveikatą grįžta. (mat socialistai užkrėtė mūsų žmones bedievybės liga).

Pigu suprasti, kaip labai nepatiko socialistams šio laikraščio atsiradimas. Visai neįstaba, kad jį taip šmeižia ir terlioja. „Darbininkas“ tai bomba, kuri visai netikėtai krito į patį vidurį cicilikų abazos ir labai nugązdino „Keleivius“, „Kovas“, „Laisves“, „Naujienas“...

Gi mes katalikai džiaugte džiaugiamės iš to naujo laikraščio ir norėtume su visais pasidalyti savo džiaugsmu. Patarčiau visiems „Draugo“ skaitytojams tuojau atsisėdus nurašyti į redakciją laišką (adresas: „Darbininkas“, 242 Broadway, So. Boston, Mass.), o tasai naudingas laikraštis atsilankys ir jūsų pastogėse. Nesigailėsite to svečio sulaukę. Reikia dargi atminti, kad pinigai mokami už tą laikraštį ne plaukia į privatinius leidėjų kišenių, bet į Darbininkų Sąjungos kasą.

MONTREAL, CANADA.

A. J. A.

Marijona Kudrevienė.

Rugsėjo 24 d. mirė Marijona Kudrevienė. Paliko dideliame nuliūdime vyrą su trimis mažais vaikais. Velionė atsižymėjo pavydingu gyvenimu. Ji prigulėjo į tris draugystes: šv. Onos moterų pašilpę, Blaivybės dr-ją „Rūta“ ir į S. L. R. K. A. 152-rą kp. Ji būdama šv. Onos mot. dr. pirmininke, karštai ragino visus prie tikėjimo ir doro gyvenimo, platino draugijos narių skaičių ir visus reikalus vedė kuogrečiausia. Lai būna jai lengva Amerikos žemėlė.

Pradėjo statyti bažnyčią ir mokyklą.

Ačiū darbštumui mūsų klebono, kun. Vyšniausko, ir parapijonų, kaip girdėjau, jau žemė del bažnyčios ir mokyklos išmokėta, ir jau pradėdama bažnyčią kartu ir mokyklą budavoti.

Tai didelis džiaugsmas montrealiečiams.

K. J. Bajorinas.

SO. MANCHESTER, CONN.

Vyčiai platina katalikiškąją spaudą.

Manchesterio Lietuvos Vyčių 21 kuopa pasižymi dideliu darbštumu. Nuolat rengia vakarus, prakalbas ir kitas svarias pramogas. Re to tarpe mūsų kuopos narių atsiranda prakilnių jaunulių, kurie platina katalikiškus laikraščius, ragindami vietos lietuvius juos skaityti. Vyčių kuopos varlu tariau ačiū draugui K. Kapėiūniui, kuris kas savaitę parduoda po 10 „Draugo“ numerių ir, gaumia nuo to pelną, išteikia kuogros išdan, nepasilaikydamas sau už darbą nei cento. Greitu laiku K. K-nas pradės plakti ir „Darbininką“.

Visi lietuvių darbininkai priėjo paremti mūsų jaunimo geros norus ir padėti jiems katalikiškos spaudos praplatinime. Nauda iš to bus visiems labai didelė.

Martinas Gumbulevičiaus, L. V. kp. narys.

KINGSTON, PA.

Lietuvė sufragietė.

Šiomis dienomis apsilankė mūsų apielinkėse būsios sufragietės, kurių tarpe radosi ir viena lietuve, p-lė Wenslauskaitė (Winslow). Jinai gimė Lietuvoje, į Ameriką atvy-

ko mažu kūdikiu su tėvais. Paaugus, p-lė Vinslauskaitė dirbo dirbtuvėje, iš kur turėjo del nesveikatos prasišalinti. Vėliaus, geros širdies žmonės ją išauklėjo, leisdami į mokyklą. P-lė Wenslauskaitė nuo mažens labai žingeidavo moterų judėjimu, kuriame, prasilavinus moksle, ir pradėjo dalyvaui, prisidedant prie Amerikos moterų sufragietų judėjimo. Kuopoj kalbėjo ji yra puiki. Iš pasikalbėjimų su ja, patiriau, kad ji sufragietė veikime labai dang sveria, kaipo oratorė.

T. S.—mis.

SHAMOKIN, PA.

Vyskupo apsilankymas.

Spalio 3 d. lietuvių bažnyčią aplankė vyskupas J. W. Shanahan ir suteikė sutvirtinimo sakramentą 30 su visum vaikų ir keliems suaugusiems. Verta ypatingo pužymėjimo vyskupo kalba. Prakalbėjęs ir vaikus, Ganytojas kreipėsi į suaugusius. — Džiaugiuosi atsiradęs jūsų tarpe ir turui palindyti, kad esate žmonėmis tvirtu tikėjimu, kalbėjo vyskupas, — per 16 metų mano ganytojavimo nepadarėte man jokio nesmagumo. Pažįstu lietuvių žmones ir žinau, kad lietuvių yra geri žmonės. Nepaisant ilgų amžių persekiojimų lietuvių pasiliko ištikimi savo tautai, Bažnyčiai, dorai. Ir dabar Europoje lietuvių nekaltai kenčia. Jų pastogės sudėgintos ir išdraskytos, šeimomis pakrikę. Savo gyvenimu lietuvių neužsipelnę tokios skurdžios dalelės. Tikimiečiai, šv. Onos moterų pašilpę, Blaivybės dr-ją „Rūta“ ir į S. L. R. K. A. 152-rą kp. Ji būdama šv. Onos mot. dr. pirmininke, karštai ragino visus prie tikėjimo ir doro gyvenimo, platino draugijos narių skaičių ir visus reikalus vedė kuogrečiausia. Lai būna jai lengva Amerikos žemėlė.

Taisybė turi apsiereikšti ir Ji būdama šv. Onos mot. dr. pirmininke, karštai ragino visus prie tikėjimo ir doro gyvenimo, platino draugijos narių skaičių ir visus reikalus vedė kuogrečiausia. Lai būna jai lengva Amerikos žemėlė.

Tai kalbedamas susigraudino pats ir sugraudino klausytojus, kurie suprato angliškai. Toliau vyskupas išgyrė Chicago šv. Kazimiero lietuvių seseris už jų pasivertimą ir naudingumą ir išreikšė viltį, kad ir Shamokino lietuvių susilauks tos valandos, kada jų vaikus mokins sesers lietuviškai — katalikiškoje mokykloje.

Davęs palaiminimą vyskupas norėjo išeiti, bet moterėlis lietuvių papročiu emė bačioti jo rankas. Jis nespūkaudamas su kiekvienu sveikinosi, kalbino, laimino. Žmonės paliko gerą įspūdį ir jam lietuvių, matyt, tikrai nemažai patiko.

K. J. V.

MERIDEN, CONN.

Mirė lietuvis.

A. a. Ignas Varnelis, S. L. R. K. A. 84 kuopos ir šv. Kazimiero draugijos naris tapo iškilmingai palaidotas rugpjūčio 15 d., š. m.

Velionis turėjo 45 metų, buvo vedęs. Paėjo iš Babrujos sodžiaus, Lazdunų par. Ašmenų pavieto, Vilniaus gubernijos.

Išgyvenęs su motere vos tik 3 metus, paliko ją didžiame nuliūdime su mažu sūneliu. Amerikoje velionis išgyveno keliolika metų, pasižymėjo teisingu ir darbštu gyvenimu.

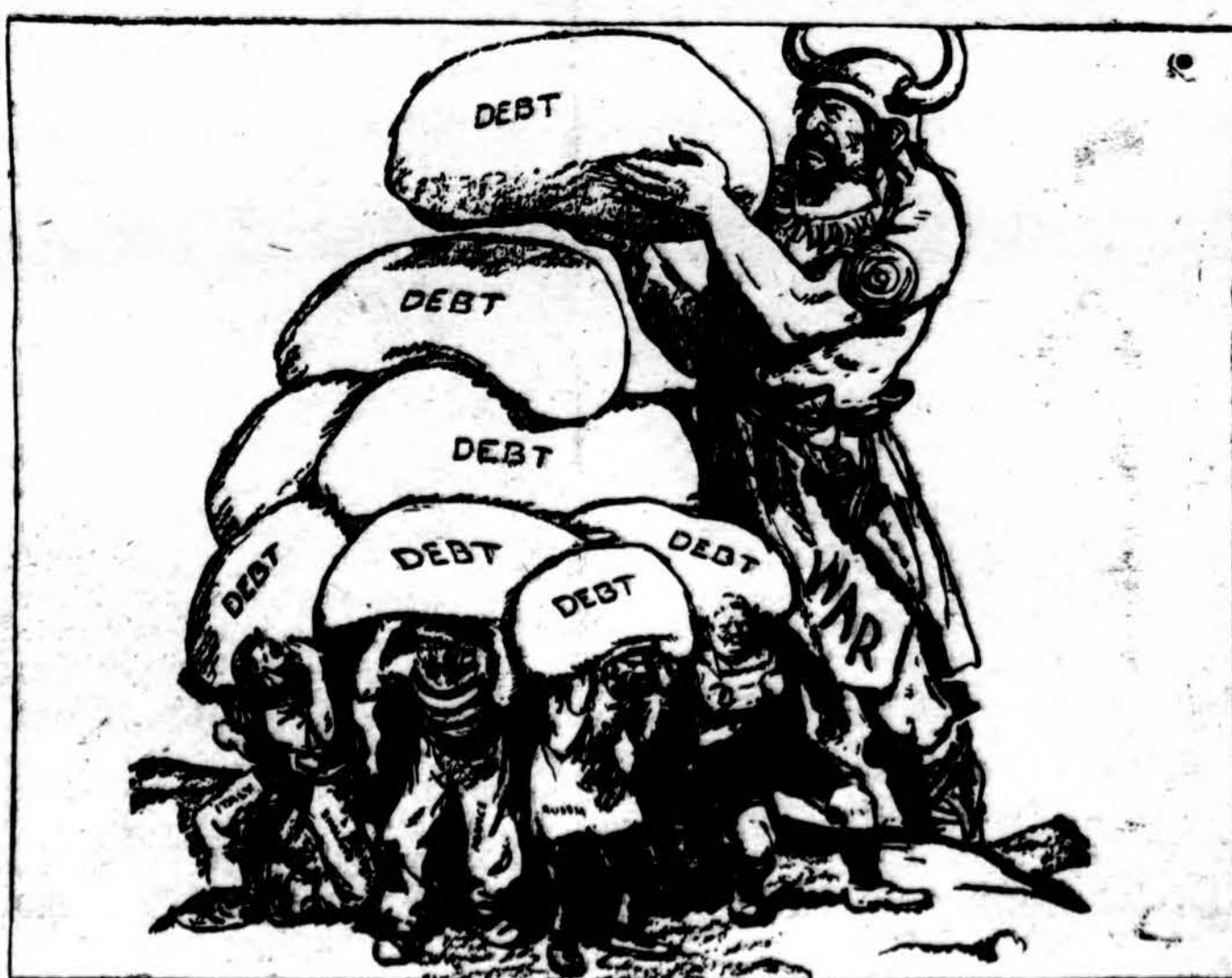
Lai būna jam lengva Amerikos svetima žemėlė!

P. Madeikis.

BRIGHTON, MASS.

Lietuviai darbininkai bruzda.

Lietuvių Darbininkų Sąjungos 22 kuopa parengė prakalbą spalio 1 dieną Roddy Hall salėje. Kalbėjo kun. F. Me-

Karė visoms šalims naudos neatneša — viens skolą ant jų krauna ir krauna. Tą gražiai perstato ši karikatūra.

mešis, Sąjungos dvasiškas vadovas ir M. Zioba, Darbininkų Sąjungos pirmininkas, abu iš So. Bostono.

Kun. F. Kemėšio prakalbą, skaitlingai susirinkusi publika išlausė su didžiausia atida.

Ir buvo ko pasiklausyti. Trumpai perbėgdamas Amerikos lietuvių gyvenimo istoriją, nurodinėjo, kaip lietuviai vargo šioje šalyje, buvo visų skriaudžiami.

Skriaudė juos lenkas, klatino savo broliu lietuvius socialistas, neva darbininkų užtarėjas ir daug kitų priešų ir "draugų" mūsų lietuvių išnaudojo, kaip galėjo.

Neužgaudamas socialistų, faktais nurodė, kad jų užtartinimas nesuteikė darbininkui jokios naudos, greičiau blėdį.

Ar negeriausias sakė kalbėtojas, padarytų socialistai savo reikalus dabodami, o nesikištų į katalikų veikimą.

Katalikai gali apsieiti be jų globos. Susitvėrusi L. D. S. geriausia aprūpins lietuvių darbininkų reikalus. Kuodaugiausia prie Sąjungos prisirašys lietuvių darbininkų, tuo daugiausia naudosis Tautai ir Tėvynei.

Antras kalbėtojas, p. M. Zioba, ragino brightoniečius rašyti iš L. D. Sąjungą, remti darbininkų laikraštį

"Darbininką" taipogi ir kitus katalikiškus laikraščius. Toliau ragino visus Brightono lietuvių paremti Kooperacijos Dr-ją, kuri nutarė statyti Brightonu už 27.00 (?) dolerių Tautišką Namą.

Klausytojai, kaip iš vieno, taip ir iš kito kalbėtojų liko si patenkinti.

Prie kuopos prisirašė 5 nauji nariai. Dabar turime iš viso 23 narius.

Gero pasisekimo darbininkams!

Darbininkas.

NORTH ADAMS, MASS.

Pavyzdingos vestuvės.

Šią vasarą įstojo į moterystės stoną Stanislovas A. Bajorinas su Marijona Kravalaite.

Per vestuves svaigalų visai nebuvo. Jaunavedžių giminės ir draugai labai iš to džiaugėsi ir linkėjo jaunai porai blaivų ir laimingą gyvenimą vesti.

Bet kailurie kaimynai, mylintys mauti alutį ir degtinę šnairavo ir sakė: Vestuvės be alaus ir degtinės vis tiek kaip šermenys — jokio linksmumo. Jau 15 metų kaip šiame mieste lietuviai apsigyveno, bet dar nebuvo matę vestuvių su krikštynų be svaigalų. Čia tai buvo pa-

vydis del vietinių gyventojų. Jaunavedžiai pasižymi doru gyvenimu. Pasklauto prie S. L. R. K. A. 104 kuopos.

Tegul Dievas laimina jų gyvenimą!

FOREST CITY, PA.

Parapijos naudai "ferai".

Iš New Yorko valstijos atsikrausčiau į šį miestelį, kur aš p. A. M. Makausko pagelbai gavęs užsiėmimą, ir apsigyvenau ilgesniais laikais.

Darbai čia eina gerai. Anglijo kasyklose dirbama pilną laiką, bet be gerų draugų pagelbos sunku gauti geresnį darbą.

Merginos dirba šilko dirbtuvėse ir gerai uždirba. Kitokių darbų čia nėra.

Per pastarąjį dvi savaites čia traukėsi "ferai" šv. Antano lietuvių parapijos bažnyčios naudai. "Ferams" priaukavo visokių gerybių parapijonys ir vietos vertelgos (biznieriai).

Tvarka visame kame buvo puiki. Kun. A. Janušo pastangoms ir geram šeiminkavimui galima priekšti tas tvarkus "ferų" vedimas.

Prie gerų pusių buvo pasitaikę ir nemalonių apsi-reiškimų, bet apie tai vėliaus.

Susipažinęs geriau su vietos lietuvių judėjimu ir jau-

nimo veikimu, netrukus apie tai pranešiu "Draugo" skaitytojams.

I. C. Glinckas.

CICERO, ILL.

Nedidelis Cicero miestukas, visgi gyventojų turi nemaža. Lietuviai čia užima pirmą vietą ir savo skaičiumi ir darbais.

Kalbant apie lietuvių katalikus, reikia pasakyti, kad jie gyvena sutikime, turi tvirtas draugijas ir veikla, kaip gali, visuomenės labui, nelygiantos skruzdės, kraunantės sau didelį skruzdėlyną.

Cicero blaivininkai puikiai gyvuoja. Visokiais būdais stengiasi sulaukyti vietinius lietuvių nuo girtavimo ir visus prablaivinti.

Blaivybės judėjimas, tai mūsų šviesesnės ateities viltis.

Štai neseniai mūsų kuopa paskutiniame susirinkime nutarė rengti blaivininkų vakarą, kuris įvyks spalio 17 d.

Pradžią vakarą 7 val. vakare. Pageidaujama, kad kuo daugiau žmonių apsilankytų šiame vakare. Nauda iš to visiems bus labai didelė.

Blaivininkams-gi patartina kuosmarkiausia darbuotis Blaivybės idėjai.

Blaivininkė.

DRAGIJOS IR SALIŲ-NININKAI.

Čia trumpai noriu parodyti, kaip mūsų p.p. karčiamininkai platina viešas girtybės.

Negana to, kad karčiamininkas panaudoja visokias priemones, kad tik daugiau nuodų pardavus karčiamoj ir kad tik didesni sau pelną padaryti iš to, bet tiesiog žmones po prievarta verčia nešti į karčiamą savo sunkiai uždirbtus centus.

Gal gerbiamieji skaitytojai, netikėsite man, bet aš čia jums parodysiu, kaip jie negeriančius žmones priverčia gerti.

Karčiamininkas prisi-rašo prie bent tuzino ar daugiau pašelpinių draugijų, kad geriaus atsiekus savo tikslą.

Jis pasistengia gauti dr-joje bent kokią vyriausybės vietą.

Štai jau čia ir yra pradžia organizuoto girtuokliavimo. Karčiamininkas, duokim sau, yra dr-jos pirmsėdžiū.

Sanariai turi visokių reikalų prie jo, na ir žmogelis nuėjęs pas karčiamininką, noroms nenoroms turi pragerti po kelias dešimtis centų.

Tai tik pradžia; karčiamininkas arba jo sebrai ant susirinkimo užma-

no surengti balių, na, ir kur-gi ji surengsi jei ne saliuone-karčiamoj! Čia būna parinkti komitetai del surengimo vakaro ir kitokių dalykų, kurie turi būti atliekami karčiamoj.

Štai prisiartino draugijos balius diena. Sanariai renka-si balių. Jeigu kuris nenorė-damas girtuokliauti neateis ant balius, tai toksai bus nubaustas ir panie-kintas nuo kitų sanarių, nes, mat, jis nėra ištikimas drau-gijai, už tai kad neatėjo ant balius ir nepragėrė keletos dolerių.

Tokiu būdu sanarys, kad ir nenorėdamas, turi nu-eiti ant balius ir pragerti bent kelis dolerius.

Nueikime ant balius. Štai dr-jos sanariai sustoję apie barą, nusi-tvėrę stiklines į rankas, šaukia piktais balsais ura!... ura!... ura!...

Prie tokio kiksmo ineina naujas sanarys į prismirdusių nuo degtinės karčiamą, troš-kią nuo tabakos dūmų.

Naujas svetytys tuojuo yra visų sveikinamas, traukiamas prie baro. O jeigu išdrįsi neklau-syti, tai tada žinai, jog tave visi išjuoks ir išniekins.

Tod-kiu būdu, ar mes galime turėti geras organizacijas, ar mes

galime turėti geras draugi-jas. Juk tai taip elgiasi ka-talikiškos dr-jos, kurių įsta-tuose aiškiai skamba, kad pla-tinti blaivybę, apšvieta, vesti maldingą ir dorą gyvenimą.

Mes aiškiai matome, kad karčiamininkui nerūpi tie gražūs įstatai. Jis neprigulėtų prie draugijos, kuri nesilankytų į jo karčiamą; jis rašosi prie dr-jos delto, kad surengtų ba-lių, o jis tada turės gero už-darbio.

Vieną turiu nuomonę, kad mūsų katalikiškos dr-jos tik tada galės gyvuoti gerai, tik tada jų bus nauda, kada karčiamininkų į draugijas ne-priims. Dabargi, kolei pašel-pinėse pilnai šeiminkauja karčiamininkai, tai draugijos nieko gero nuveikti negalės, o žmonės norėdami apsidrausti, savo sveikatą ir gyvastį, pri-valo rašyties prie S. L. R. K.

Am. Šioji organizacija nėra po karčiamininkų globa ir sanariai nėra verčiami prie girtybės. Už tai prie jos karčiamininkai ir nepriguli. Mat, jiems iš to nėra naudos. Už teks tą sykį. Kitu kartu pa-sistengsiu daugiau parašyti a-pie mūsų "patrijotus" p. karčiamininkus.

Saliūninkas

Pilnas išstatymas naujausių Rudens madų Bruslotų, Sejonų, Apsiaustalų, Gorsetų, Čeverykų, Kaklaraiščių, Pirštinaičių, Drabužių, Kailių, Svederių, Marškinių ir visokių megztinių daiktų.

Aplankyk Musų Krautuvę Rytoj ir Persitikrink apie našumą naujų Rudens Siutų ir apsiaustų ant pardavimo ir pasiulomą vertę. Visupirma, atkreipk atida, kad tokie puikus Siutai ir Apsiaustai su fasono kaileliais apsiuvinėjimais gali buti pasiulyti, nežiurint į didžiausį populiarizavimosi ir greitą kilimą kailių kainos. Broadcloth ir Poplin Siutai, kaileliais apsiuvinėti Salt's pliusas ir šilko ruožuoti medvilnių aksomitu apsiaustai. Specialiai del Rudeninio Atidarymo..

\$22

ATKINS AND FREUND
DEPARTMENT STORE
4805-07-09-11 ASHLAND AVE.

NEPAPRASTAS PASIULIJIMAS DEL
Subatos
30 štempų visai uždyka
Atneškit savo knygutę ir mes duosime jums 30 štempų dovanai. Mes niekada nedarėme tokio pasiulijimo, taipgi naudokis proga iš pasiulijimo Subatos spal. (Oct.) 16.

Rudens Atidarymo Savaite

Prasidėda Ketverge Spalių (October) 14 d.

Subatoj mes duodame 30 Štempų Dovanai.

Ateik Subatoj ir Gauk 30 Štempų Dovanai.

Moterų ir Panelių Raiškus

Mados Rudens Siutai

--- patraukiančiai kainuoti siutai, kurie padaro žymią viršenybę mūsų Moterų Drabužių Departamento. Specializuoti aksominiai siutai, mėlynos ir juodos spalvos, militario efekto apsiaustas, py-nėmis apvedžioti žybanti sejonai, dvi eili pynių, už

\$15.98

Geros Išvaizdos Paspaltis

nepriguli nuo to, kiek bus daug išleista drabužiams, bet kaip gerai drabužiai išlaiko savo išvaizdą, nesiraukšleja, atrodo naujais.

Beveik kiekvienas drabužis, kuris atgalkančiai tinka, išžiūrės gerai pirmu sykiu užsi-vilkus, bet išmėginimas aleina vėliau, po tulo nešiojimo laiko.

Kirschbaum 'Youngfelo' Drabūžiai

\$14.75

10c Pigus Pardavimas musu Vaistu Departamente

- 4 uncijų bonka Jamai kos Imbero
- 4 uncijų bonka Bay Rum
- 3 uncijų bonka Alkoholis
- 1 Bellaflonna Pliustras
- 2 uncijų bonka Pepsino Essencijos
- 1 dežutė "Antiseptikų" kojoms Tablečių
- 4 uncijų bonka Glicerino Masuojimo Vaistas
- 1 didelė Idealės Dantimis Pastos

10c

Jūsų Pasitikėjimas

Vaikų Balkanų siutai, su pasiutais diržais, atidams suderinti — didžio nuo 2 iki 16, pilnai vertės \$3.50 už

\$2.49

Vaikų pilki ir mėlyni visos viltų činčila plošteliai, su diržu — didžio nuo 2½ iki 10, vertės \$3.50 už

\$2.69

Vaikų "rah rah" kepuraitės, pliusavis, audinių činčila, vertės 75c. — didžio nuo 6½ iki 6¾ už

48c.

Linksmas "Pataikymas"

Skrybele del rudens nešiojimo. visos įspūdingų pavidalų praleisti per madų cenzorių pasaulio skrybėlių darytojų.

nauji pavydai talpina patogias spalvas ir kontrastus tam tikrų rudens nešiojimui tinkančių spalvų išimtinės vertės, mūsų pirmutinė kaina

\$2

Mūsų "Extra"

Intalpinia Extra Gerai Tinkančių Extra Nešaus Styliaus,

Extra gero tviso vilnos moterijolo, bet-bė extra iškašcio.

Visi šitie "extra" yra paremti mūsų daugelio metų prityrimu kaip drabužininkų, su reputarija taip išlaikymo ir pasirizimu taip padaryti. Štai delko mes apsisistojome ant

Kirschbaum

'Youngfelo' Drabūžiai

\$14.75

\$20 ir \$25

Redakcijos Pastabos.

GIRTASIS TRUSTAS LENDA POLITIKON.

Kad salinams ir svaigaliu išdirbėjai stengiasi Amerikoje politiką į savo rankas paimti, parodė privertimas Chicagoje uždaryti nedėlionis salinams ir visas girtas istaigas.

Laikyti nedėlionis salinams uždarytais yra vienu iš Illinois valstijos įstatymų. Per kelias dešimtis metų tas įstatymas nebuvo pildomas vien dėl to, kad salinai valdė šią valstiją. Prieš kiekvienus valdinių rinkimus salinams taraujančios draugijos išgaudavo nuo kandidato į valdytę užtikrinimą, kad jis, tapęs valdininku, nežiūrės įstatymo apie salinų uždarymą nedėlionis. Už tai tos draugijos žadėdavo kandidatui savo paramą. Tas pat atsitiko ir su majoru W. Thompsonu. Jis turėjo sudėti sąlytas draugijoms užtikrinimą, kad jis salinų savalės nevaržys. Gal dėl tos priežasties jis ir tapo išrinktas majoru.

Bet Thompsonas įstatymą laikė augštesniu, negu jo duotas prižadus. Jis pasirijo priversti girtas istaigas pildyti įstatymus — uždaryti nedėlionis salinams. Salininkų ir svaigaliu išdirbėjų piktnumui nebuvo galo, nei ribų. Diskreditavimui majoro Thompsono vietos anglų spaudoje jie paskelbė visą prieš rinkimus sutartį su Thompsonu, užtvirtintą jo paties parašu. Tuo jie manė jam atkeršyti, perstant jį žmogumi, kuris nepildė sykį duotojo savo prižado, savo žodžio. Bet tuo savo žingsniu jie parodė, atidengė savo kazyras. Jie atidarė visiems akis, kad girtasis trustas lenda politikon, stengiasi politiką pakreipti savo naudai, laužant įstatymus, būsimuosius valdininkus paimant savo globon. Atidengiant savo kazyras, girtasis trustas induoda blaivininkams dar vieną ginklą, kuris salinui ant naudos neišėis. Ant galo visuomenė pasibaisės ir pasipiktins faktu, kad nuo jos rinkimo valdininkų teisę stengiasi atimti ir sau monopolizuoti girtasis trustas. Kuo plačiau jis skelbs apie savo darbus, tuo greičiau nuo jo bus atimta galė. Nes gero darbo pas girtuosius nerasi, vien blogus. O su blogu juk kovoja visi.

PABĖGĖLIŲ VARGAI.

Atsitraukiant rusams ir vokiečiams besibrėžiant į Rusiją, prieš rusų ir vokiečių bangas plūd. dar didesnės pabėgėlių bangos. Apškaitliuojama, kad tų pabėgėlių skaičius siekia 6—7 milijonų. Tarp tų pabėgėlių žymi dalis bus ir lietuvių.

Pati Rusijos valdžia skatino bėgti, armijoms besitraukiant viską naikino, degino. Pakilus milijonams gyventojų iš savų vietų, Rusijos valdžios nepasip-

tengta jų aprūpinti, gi įvairios šelpimo draugijos neturėjo tiek ištekliaus ir ir jėgų, kad tų milijonų aprūpinimą galėtų pasiimti ant savų pečių. Rezultate — pabėgėlių neišpasakytas vargas. Iš valdžios pusės veik niekas nedaroma. Nebent tas, kad pabėgėlius parodė Sibiro plotus — kebliauk, o kaip ten reiks pusės veik niekas nedaroma. Nebent tas, kad pabėgėlius parodė Sibiro plotus — kebliauk, o kaip ten reiks pusės veik niekas nedaroma. Nebent tas, kad pabėgėlius parodė Sibiro plotus — kebliauk, o kaip ten reiks pusės veik niekas nedaroma.

Tie, kurie išsisklaidė po įvairius miestus, negeresniame pabėgime. Nežino kalbos, darbo jiems neparūpinama. Gerai, jei koks geraširdis pasigalės ir suteiks maisto, o ne — mirk badu.

Toks pabėgėliais Rusijos valdžios nesirūpinimas negalima tylomis praleisti. Kuomet dar Dūma buvo nepaleista, atstovų nuo valdžios buvo reikalaujama pabėgėliais pasirūpinimas. Dūmą paleidus — valdžia nieko nedaro ir nėra kam ją paraginti, vertus užsiminti darbu, kuris jai privalu atlikti.

Gavome žinių, kad prieš tokį pabėgėlių kankinimą, Šveicarijoje esantieji lietuviai ir latviai pakėlė balsą, užprotestavo. (Apie tą protestą rašė ir Prūsų Lietuvis įšeinanti "Dabartis"). Tiesa, protestai gal nepadaugiausią ką reiškia —

vien laikraščiams medžiagos suteikia — bet kuomet plakama, žmogus neturi kito ginklo, kaip rėksmas. Girdėtis, kad ir tarp Amerikos lietuvių kalbama apie protestų siuntimą Rusijos valdžiai, su reikalaujama pabėgėliais rūpinimosi.

TOS GIESMĖS APIE KLERIKALUS.

"Lietuva" nenustoja barškinus apie klerikalus. Prie kiekvienos progos ji tai daro. Naują progą gavo savo baršką panaudoti, kuomet per šiemetinį Federacijos Kongresą tapo pabėgėliais klerikalų laikraščių sąjungai.

Užsispyrus savus skaitytojus užkrest klerikalomanijos ligą, "Lietuva" stebisi, kodėl, gird, tarp sąjungos laikraščių nepažymėtas "Katalikas"? Jos manymu, "Katalikas" turi didesnę teisę vadintis katalikišku laikraščiu, negu visi ir sąjunga inėjusieji katalikiški laikraščiai kruvon sudėti. Taigi argumentas "Katalikas" todėl prie sąjungos neprisidėjo, kad jis yra katalikiškas, o anie visi laikraščiai klerikalikiški, tad kurgi geram katalikui su klerikalais maišytis! "Katalikui" pasakyta komplimentais, o kitiems laikraščiams paspirta koja. Galime "Lietuvą" užtikrinti, kad "Kataliko" komplimentais nepapenės. Duok biznį — bus kas kita. Kuomet prigulėjimas prie katalikiškų laikraščių sąjungos apsimokės, labai galimas dalykas, kad "Katalikas" nusigrįš nuo laisvamanių, kurie apart komplimentų daugiau nieko ir tik ginti katalikus, tikėjimėnuri.

Pašnekėjus, kaip tie klerikalai per spaudą nori užgriebti vadovavimo rolę lietuvių visuomenėje, "Lietuva" užbaigia.

Visas mūsų klerikalų riksmas apie katalikybę yra didžiausiu humbugu, kurio teisybei gali intikėti tik tai paskutiniai mulčiai.

Pastačius taip dalyką, nuvarius jį ant "mulčio", "Lietuva" tuo ir užsigandina. Tas klerikalas, atsirugimas, tiesą pasakius, toliau "mulčio" neina, tad, berods, nevertėtų nei šnekti Antra, nenorėtume "Lietuvos" mokinti. Bet neiškenčiame to nepadare.

Jei "Lietuva" mokėtų žiūrėti kiek toliau už Halsted st., pastebėtų, kad nėra pasaulyje tos šalies, tos tautos kur randasi katalikų, kurie neturėtų savo katalikiškos spaudos. Šiandien be spaudos negali niekas apsieiti. Spauda reikalinga ir katalikams. Nėra dar atsitikimo, kad katalikiški laikraščiai nebūtų laisvamanių pavadinti klerikalikiškais, ypač ten, kur prieš katalikus atvirai kovoti nėra išrokavimo. "Lietuva", kalbėdama apie lietuviškuosius klerikalizmus, katalikų laikraščius vadindama klerikalikiškais, neikiel mandriau nepasielgia, kaip visi laisvamaniai. Ji gyvena laisvamanių išmintim.

Jei katalikų laikraščiai, sudarantieji sąjungą nėra katalikiški, kas gi yra katalikiški laikraščiai? "Kerleivis", "Naujienos" ir abelnai socialistų laikraščiai? O gal "Tėvynė", "V. Liet." ar "Lietuva"? Bet vėniais, kurie apart komplimentų daugiau nieko ir tik ginti katalikus, tikėjimėnuri, bet nesykį, o kiti nuo-

latos, katalikus niekino, tikėjimą kraipė, ant savo kerpulio tempė. Kad ir pati "Lietuva", kiek sykį lietuvių — katalikų pasitangas nusikratyti laisvamanių dergimus, šmeižtus vadino klerikalizmu? Laikraščiai, kaip "Lietuva", ant nuolatinio katalikų spaudymo nieku neatsakysdavo. O kada patys katalikai suskato organizuotis, tvirtinti savo spaudą, matant, kad iš šalies pagelbos nėra ir negalima tikėtis — tuomet "Lietuva" atsikrankštė ir spiovė klerikalui...

Išties reikia būti nemažai "mulčiu", kad tikėti "Lietuvos" misteriškomis pasakoms apie klerikalizmą, klerikalus. Tepamėgina "Lietuva" nors sykį, netikėlius sykius, viešai užsisototi už katalikus, ginti jų reikalus, tikriname, už tokį žingsnį gaus klerikalo vardą nuo dar labiau už "Lietuvą" sulaisvamanejusią laikraščią. Jau ir dabar nesykį "Lietuvą" socijalistai vadino laikraščiu, čiu Prieglaudos, Ligonbučio ir kuris, gird, "klerikalas".

Valdyba: Valdyba susideda iš Kapeliono, Pirmininko, Vilykai stovi vien delto, kad "Lietuva" šiek-tiek apsisidvieju Sekretorių — Protokotojo katalikus niekinti, tai ly ir Finansų ir trijų Kasos Globėjų, vieniems metams renkamų. Tiek pat narių sudaro ir Centro Valdybą.

Susirinkimai: Visuotinis — paprastas Susirinkimas — sykį i metus; visuotini Centro ir Kuopų Valdybų susirinkimai — kas mėnuo; paprasti kuopų susirinkimai taip pat kas mėnuo. Metiniai visuotini Susirinkimai renka Centro Valdybą ir svarsto Labdarybės reikalus; mėnesiniai — atlieka bėgamosius Centro ir Kuopų reikalus. Charteris: Sąjunga turi savo charterį ir yra inkorporuota kaip "Lietuvių Rymo-Ka-

PAAISKINIMAS

APIE ŠV. ANTANO LABDARYBĖS RINGAJĄ SĄJUNGĄ CHICAGOJE.

Sąjungos tikslas: Šelpti ir globoti visus lietuvių reikalaujančius tikros pagelbos.

To tikslą pasiekimui Sąjunga steigia visose parapijose savo kuopas ir stengiasi prie Labdarybės patraukti visas katalikiškas draugijas. Tam tikslui taip pat steigia Našlaičių Prieglaudas, Ligonbučius ir renka aukas.

Narių Mokestys: Tikrieji nariai moka po 10 centų kas mėnuo į savo kuopos išdą; Nariai Labdariai — \$5.00 įstojimo ir 50 c. kas mėnuo; Garbės Nariai imkoma viso \$100. — kuopa trečdali savo inėgu moka į Labdarybės kasą; Draugijos gi, prie Labdarybės prisidėjusios, kas mėnuo po 1 centą nuo nario.

Pinigų suvartojimas: Kuopos surinktais pinigais aprūpina savo apielinkės našlaičius ir kitus pagelbos reikalaujančius lietuvių. Centras gi savo išdą suvartoja steigimui ir užlaikymui bendrų Labdarybės Istaigų: Našlaičių Prieglaudos, Ligonbučio ir

Labd. S. Centro viršininkai: Pirminin. P. Mažeika, Ižd. kun. A. Staniukynas, Rašt. A. S. Prečenauskas, 2415 W. 46 Street, Chicago, Ill.

JAUNIMUI.

Ant kiek toli siekia žmogaus atmintis, visados ir visur buvo taip, kad žmogaus jaunystė esti gausiai apdovanojama tam tikrais patarimais ir pamokinimais, reikalingais gyvenime. Taip buvo, taip yra šiandien ir taip bus silks toliau, kad vieni kitus mokins. Toks jau yra, matytis, gyvenimo įstatymas, idant senesni mokintų jaunesnius, mokyti nemokytus, prityrusieji nepfityrusius...

Kiekvienas iš mūsų turėjo arba dar turi savo mokytojus, ypatoje tėvų, globėjų arba pardėtinų. Jų žodžiai, bahejonės, nebuvo be pasekmių, du jau buvova ant jo ir laukėva, kada storai, storai sušvilps, pasijudins. Keliauninkų neperdžiausia. Prisišlieję prie laivo tvorėlių, jie tėjia, kas ant kranto dedasi. Eina va ir mudu pasidairyti, krantams sudiev pasakyti. Priėjova. Ką pamaciau, negalesiu tinkamai atvaizdinti. Tik žinau, kad su manimi tas paveikslas pasiliks visą amžį, jį dažnai prisiminsiu.

Ant cementuoto, vietomis plyta klotu kranto, po milžiniška pastoge kuždėjo žmonės. Dienomis ar šiaip kitais laikais ten matomai buvo laikomos prekės: bakšose, skryniose, maišuose. Iš ten kraunama ant laivų, ir išvežiojama į paskirtas vietas. Dabar ten tamsoka, vos žiba kelios lempukės. Vietomis sukratos krivos prekių, šen ir ten išmėtyti pervažiojimo įrankiai, stuko bakšos, skrynios. Ant bakų, ant vežimukų, visas didelis kranto plotas buvo pilnas žmonių. Vieni skarmalais apsidengė, kiti kiek žmoniškian, suvargę, apspusiais panirusiais veidais, tylūs. Jei koks rašytojas būtų panorėjęs gauti įspūdžių, panorėjęs tarp skurdžiaus tympų, jis būtų galėjęs eiti į jų tarpą, paimti pirmą papulsi ir būtų turėjęs gyvą skurdžiaus pavyzdį. Vieni jau miegojo, kiti rengėsi eit gulti, tiesiog ant cimento, ant plytų. Vieni atsisėdė laikraščius, pasikloję, ranką vietoj paduškos po galva pasidėję, kiti tiesiog augštinėli gulėjo įvairiose pozose. Žiūrėjų akių nenutraukdamas, štai dar daugiau tokių ateina. Niekas jų nesveikina, nei jie kitų. Ankščiau atėjusieji net nepažvelgia. Suradę liuosą vietelę tiesia atsisėdus laikraščius ir išpalengva išsitiesia ant kieta guolio. Iš kur jie ateina, kas jie toki? Išgyvenęs ilgą laiką mieste niekur dar neteko susidurti su tokiais vaizdais, su panašiais žmonėmis. Vienas buvo aišku, kad jie neturėjo nei namų, nei vietelės kur prisiglaustai. Ar jie kur dirbo dienomis, ar ne? Kas tai, ar bedarbių minia, ar kokie likimo nukriausti žmonės? Tur būt visokių ten esama. Vieni gal vargo pelės, darbo netekusieji, kitus giltinė — alkoholizmas bagia smaugti, tremia žemyn, stumdo į nešvarias vietas. Kiek toliau verda miesto gyvenimas. Elektros žviags, teatrai, minios žmonių ieško linksmybių, klega, juokias, stumdos. Tik šis kampelis, kitokis. Čia susitelkusieji ieško sau nakvynės įsaudami, kad jiems ten ne vieta, kad jie su savo vargų žyme bus dissonansu laimės sekiojoty minioje.

Tur būt buvau giliai užsimąstęs, kad mano draugė svajonių pertraukimui laikė reika-

APYSAKĖLĖS BANDYMAS.

Kas išaiškina moterišką širdį, kas gali išanalizuoti moters sielą? Pusė žmonijos yra moterys. Kasdien mes vyrai susitinkame su jų greitu ant nusišypsojimo veidu, stebimes jų palinkimui prie papuošalų, jų visokiomis "cackomis" apsikabinėjimui, kartais pajukiojame del jų veidams miltelių vartojimo, įsimylime — aniuolais vadiname, susipykstame, — boba — velniui pakrikštijame, jaunesnieji apie jas tupinėjame, meilės svaigulio pagauti šaudomes, skandinamos, padarome šimtus kvailysčių, džiaugiamės dailėnės iš jų žvilgsniu, del vieno prielankaus nusišypsojimo, rankos paspaudimo mūsų širdis užverda, o jei dar bučkis prikeriamas — nuo žemės kilame į deivitojo dangaus laimes, — kur tas galvočius, kuris pasakytų, kas tai yra moteris? Saldai, bus mėgstanti, gaudymuos smagiai krentanti, be naujos šlebs ant šokių neinanti, komplimentus mėgstanti — kas ji yra?

Kiek tai su moteriška surištų vyro prasižengimų, kiek papildytų nuodėmių, kiek iš jų priežasties datirta sielos susikrėtimų, kiek širdies neužgdomų žaizdų pridaryta, kiek atsidukėjimų paleista, kiek, antra vertus, prirtita laimės, džiaugsmo, — kas nustatys moters vietą mūsų gyvenime, kas jas išaiškina?

Romanistams, apysakų rašytojams moters ir vyro nuotikiai neišsiaiškina tema. Vyro ir moters meilė, del jos daryti gyvenime žingsniai, milijoniniuose tomuose aprašyta, išstudijuota, apibūdinta iš kiekvieno prieinamo kampo, kertės, rods, paliesta viskas, kas galima, o vienok dar to maža ir aiškumo kaip nėra, taip nėra. Ant žnekos greita, jausmą liejanti prie kiekvienos progos moteris lieka nemažesne minklė, kaip anas bekalbis akmens veido Sfinksas.

Pažinojau anuomet vieną merginą. Ar jos vardas Onytė ar Marytė, — visai nesvarbu. Graži toki, raudonikė, jauna, lieknė. Kartais toki linksma, kartais užsimąstiusi.

Vadindavo ją visi rimta mergina, turinčia aukso širdį. Jei kas anuomet būtų pareikalavęs nurodyti moteriškojo jautrumo pavyzdį — tikrai būčiau pas ją siuntęs. Rods, jone buvo įsikūniję visos gerosios moteriškojo pobūdžio ypatybės: nepaprastas jautrumas, greitas gailestingumas, tikras motiniškas ru-

skriaustų, mažesniųjų pasigailėjimas, užtarimas. Pamatys, būdavo kur ašarojanti užsigavusi vaiką, pripulęs, glamonės, ramins ir išveido, akių galėdavo numanyti, kad ji tikrai net ir vaikų smulkias nelaimės moka ineiti, joms sielotis. Pastebės suvargusį, nelaimingą elgėtą senelį, varginantį moterišką — kaip tuomet ji susirūpins, juos užjau, dalinsis su jais savo nors menku uždarbiu. Menkiausį sutvėrimėlį bijodavo nusikrausti, už juos užstodavo. Kartą pamatė išdžiuvusią, alkaną katukę, kurią miesto gatvės vaikų govėda gaudė, akmenimis, visokiais dalykais svaide. Kaip tuomet ji sujudė! Sugėdino, išbarė tuos be tikslus kankintojus ir, pasigavus nelaimingą sutvėrimėlį, parsinešė į namus, davė maisto, rūpestingai prižiūrėdavo. Atsigaavo po kiek laiko katytė, vėrto į linksmy, žaisti mėgstanti įnamį. Kiek jam buvo tuomet džiaugsmo, didžiavimos! Vieni žodžiu, neuždyką žmonės vadino ją aukso širdimi.

Nėr ko ir stebėtis, kad mano visa siela prie jos linko. Tariaus, geresnio, ideališkesnio sutvėrimo nerasi pasaulyje. Norėdavau būti jos draugijoje; nežinau kaip jos, bet mano prie jos prisirišimas augo kas mielą dienele.

Pasitaikė sykį sužeisti ranką ir tai po jos akių. Žaizda nors nedidelė, bet skaudė, gili. Bėgant kraujui stengiaus juokauti, nuduoti, būk tai menkielis, ant kurio neverta nei atidos atkreipti. Bet kur tu užslėpsi nuo jos akių skaudulį! Pripulė, rišė žaizdą taip rūpestingai atsargiai, kaip nei viena pasišventusi ir prityrusi mielaširdystės seselė nepataikytų. Jaučiau, kad del tos žaizdos ji kenčia labiau negu aš pats. Kuomet berišdama pakėlė akis, plačias, atviras akis, pamaciau, kad jos pilnos ašarų. Dievulėliau, tos ašaros del manęs, del manęs užjautimo! Ar yra toks mirtinas sutvėrimas, kurio širdis akyvaizdoje to neištriptų?

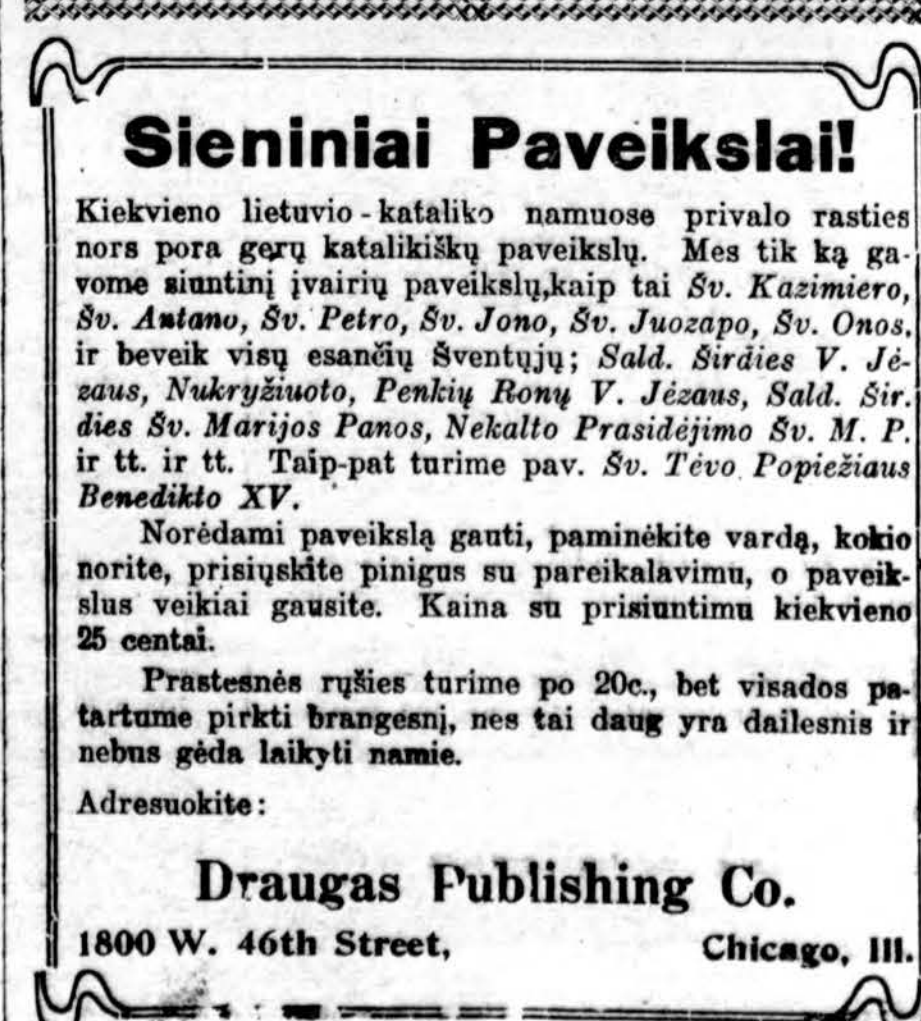
Jaučiau, kad aš į ją baigiau įsimylėti. Rods, ir ji panašaus jausmo neslėpė. Meilė... Kas apsakys, kas tai yra meilė? Kalbama apie artimo meilę, brolišką, draugišką meilę, motinišką, tėvišką meilę, meilę krikščionišką, tėvynės meilę ir eibes kitokių meilių. Jų tarpas skverbiasi moters ir vyro meilė. Visos jos nepanašios, turi skirtingą pagrindą, skirtingas detonacijas. Visas jas žmogus turi saviję sutalpinti, pašvesti širdyje kampilį. Vieno laiku viena meilė viešpatauja, kitame — kita. Meilė širdis su protu sujungia, protavimas širdyje, jausmuose paskesta. Nebe susiorientuoja jis ten, neišklasifikuoja įvai-

rių jausmų mišinio, nebesuranda tų jausmų paėjimo ir rezultate kalboje žodynas sumažėjo bent keliomis dešimtimis, jei ne šimtais žodžių. Patinka žmogui koks dalykėlis. Visus jausmus, protavimą nušvepia į tą dalykėlį, visus savo galbamus užkinko jo ingijimui. Ir kaip tankiai girdime iš žmonių lūpų, jog jis tą ir tą dalykėlį "myli". Kiek sykį išgirsime kalbant, kad tuli "myli" gėles, paukščius, arklius, dagi pasivažinėti "myli". Sakome, kad jie savo minčių, savo jausmų stovio gryna kalba nemoka išreikšti, nes reikėtų sakyti, kad jie tą ir tą mėgsta, tas ir tas jiems patinka. Kaip dažnai žmonės sako, kad jie tokį ir tokį kvapą, valgi "myli". Nesakykite, kad jie daro vien gramatišką klaidą, nes permažas yra meilės žodynas. Kalboje neturime užtektinai terminų, kurie atsakyti visiems jausmams. Kiekvieną savo jausmams užganėdinimo siekiama vadiname meile. Pagailo kam skurdžiaus, nelaimingo žmogaus. Stengiasi jis vargdienį pagelbėti, o gal dar labiau patenkinti savo gailestingumą jausmą — pavadiname tai meile, kartais prikerdami artimo žodį. Persipildė kas nors dėkingumo jausmu kam nors už padarytas geradėjystes, rodo jis prisirišimą, dėkingumą — ir vėl tą viską vadiname meile, nors toji meilė daugias niekas nėra, kaip tik stengiamasis patenkinti savo dėkingumo jausmus. Ir abelnai viskas, kas patenkina vieną ar kitą jausmą, sakome, kad mylime. Savo įvairių jausmų patenkiniimą vadiname meile. Užtat kurgi čia tuli filozofai ne išvedžios, kad nėra kitokios meilės, kaip savijomeilė, nes visa meilė baigiasi ant savo ko kio nors jausmo patenkiniimą. O ką jau bekalbėti apie paprastą žmogelį, kuris tulu valgiu patenkina savo skones pajautimą, arba patenkina uostymo dirksnius ir sako, kad jis pajautinus patenkinantį valgi, kvapą myli!

Ne į vietą nukalbėjau. Pamylėjau aną merginą visa širdim, panėriau visą išmintį, protą savo verdančioj širdyje. Visų paėjimų meilės susiliejė į vieną. Toki plati, milžiniška, begalinė — rods, kaip ji maniję sutilpo. Pamylau jos gražią širdį, jos švelnumą, persiemiau jos visa esybę.

Žadėjova sykį plaukti laivu, pasivažinėti vandeniu. Žinojau jai tas bus malonu. Didelis laivas žadėjo išplaukti vėlai vakare, o iš ryto būti kitoje ežero pusėje. Iš ten manėva keliauti pas savo pažįstamus.

Gerai laikas prieš laivui išplaukiant mu-

pamokimais jų pasiliko giliai įspausiti mūsų atmintyje. Bet vienok galėjo atsitikti, jog kartą girdėtas žodis išnyko iš mūsų atminties. Dėlto tad ir noriu pasidalinti su draugais taip svarbius gyvenimo klaukus. Mieliausias ir drauge svarbiausias žmogaus gyvenimo laikotarpis yra jaunystė, nes visas žmogaus tolesnis gyvenimas priglūti nuo to, kaip sunaudoja jaunystės amžių. Kiekvienas trokšta, idant ateitis būtų kolaimingiausia, bet, deja, nekiekvienas stengiasi atminti ant to, jog laiminga ateitis labiausia priglūti nuo to, kaip sunaudoja jaunystės metus. Labai yra svarbu išdirbti jaunystėje teisingą pažvalgą į gyvenimą. Ta pažvalga yra pamatu kiekvienam žmogui; ant jo atsiremia visas tolesnis gyvenimas. Ir palaimintas tas jaunuolis arba jaunuolė, kura pažvelgė teisingai į gyvenimą ir pažino savo paskyrimą. Del tokių nėra pavojaus gyvenime; susitike su ištisa eile troškinių ir priešingumų mokes su jais pasielgti, idant iš jų ne skriauda, bet naudą sau ištraukti. Jaunystėje ieskome draugų arba kiti mus už draugus apsiirenka. Tas troškimas bičiulystės ir palinkimas prie draugiško gyvenimo pa-eina iš žmogaus prigimties. Bet ir čia nemažai yra iškrypimų ir pavojų; nekartą atsitinka, kad del blogų tikslų užmėgsta bičiulystė ir su blogais žmonėmis, prisideda prie sugadinimo charakteriaus ir inpročių. Ir priežodis „juk tvirtina: „Su koku parstovinėsi, toks ir liksi“. O vlenok draugą turėti, su juomi dalinti savo laimes nelaimes y-ra tiesiog žmogui ingimta, nes sakoma: žmogus — „animal sociale“. Dėlto tad ant draugiškumo paremta yra visa pasaulio tvarka. Nelaimė gi, tām žmogui, kura sau už draugą apfinko veidmainius asmenis. Neištikimas draugas gali labai daug pakenkti, tuomi daugiaus, kad mes jo nesisaugosime ir todėl nepatėmsim, ka-

da jis, kaip koks kelmelis, pasipins po kojų ir sadarkys gyvenimą. Nemažiau yra svarbus jaunystės laikas iš atžvilgio ant išsirinkimo pašaukimo, užsiemimo ir rūšies darbo tolesniame gyvenime išsirinkimamas luomo ir pašaukimo nėra taip lengvas, kaip rodos. Vie-nas neapsvarstytas pasielgimas gali visą tolesnį gyvenimą įvesti į bedugnę vidujinių neužsiganėdinimų ir apsun-kinimų. Laimingas tas, kura kartą aprinko sau tikslą ir vi-sados yra užganėdintas savo padėjimu. O idant būti tvirtu savo sumanymuose reikia iš anksto pradėti lavinti ir su-stiprinti savo valią, kad pa-triskiaus galėtumėme ją praiti-kinti gyvenimo reikaluose. Jaunystė turi atsizymėti do-rybe, ištikimybę; gali būti pri-pildyta apsvaiginančiomis sva-jonėmis apie ateinančią didy-bę; visokiais užkalniniais ple-navimais, nuo kurių inkunij-mo turi priglūti žemiška lai-mė subrendimo amžgyje. Zo-džiū, reik stipriai rūpintis, idant išdirbti tvirtą dvasią ir pakelti savo mintiškias jėgas prie to, kas yra gera, gražu ir šventa. Tada būsime nau-dingi ir del savės ir del tē-vynės ir del visuomenės.

PENKTO R. K. FEDERACIJOS KONGRESO PROTOKOLAS.

Kongresas prasidėjo pa-maldomis Karalienės Aniolų bažnyčioje, Brooklyn, N. Y. Ant pamaldų pribuvo Brook-lyno vyskupas Mundelein. Kun. F. Kemėšis, „Darbinin-ko“ redaktorius, sakė pamok-lę apie Federacijos svarbą ir reikalingumą. Po šv. mišių Jo Ekselencija prakalbėjo ang-liškai, išreikšdamas užuojau-tą lietuviams nukentėjusiems nuo karės; po tam suteikė vysku-pišką palaiminimą.

Posėdis prasidėjo 28 rugs. antrą valandą po piet šv. Pa-nelės Apreikimo parap. mok-slainės svetainėje. Pereitę metų pirmūninkas, kun. F. Mi-sius, atidarė Kongresą su maldą ir išreikšė linkėjimus, kad Federacija kas kart la-biaus plėtotųsi, padavė įneši-mą išrinkti valdybą posė-džiūms vesti. Išrinkta: pir-mininku kun. F. Kemėšis, pa-gelbininku kun. N. Petkus, se-kretoriais: kun. F. Kudirka ir p. K. Strumskis. Pirmas Posėdis. Perskaityta pasveikinimai nuo kun. F. Lietuvninko iš Baltimore, Md. kun. P. Sau-rusaičio ir kun. J. Valantie-jaus iš Waterbury, Conn., Vy-čių kuopos iš Brooklyn, N. Y. ir kun. P. Augustaičio iš Ellsworth, Pa. Delegatų mandatus peržiū-rėti ir legalizuoti ingaliota po-sėdžiū valdyba. Kongresam atvyko šie dele-gatai: 1. Kun. J. Ambotas, atsto-vas nuo lietuvių par. Hart-ford, Conn. 2. Kun. F. Kemėšis, atsto-vas nuo šv. Juozapo L. R. K. Darbininkų Sąjungos. 3. Kaz. Brusokas, atstovas nuo Karalienės Aniolų Dr. ir S. L. R. K. 56-tos kuopos Brooklyn'e, N. Y. 4. Kun. N. Petkus, 5. Ksav. Strumskis, atsto-vas nuo S. L. R. K. A. 6. A. Drabius, 7. A. Miliukas, atst. nuo S. L. R. K. A. 108 kuopos, Mas-peth, L. J. 8. P. L. J. Pranaičiūtė, atst. nuo „Zvaigždės“ redakcijos. 9. P. L. M. Jonaičiūtė, atst. nuo „Zvaigždės“ knygyno Philadelphiajoje, Pa. 10. A. Sodeika, atstovas nuo šv. Jurgio ir šv. Antano dr. ju, Scranton, Pa. 11. A. Navickas, atstovas nuo Tautos Fondo skyriaus, Maspeth, L. J. 12. J. Grigaitis, atstovas nuo Tautos Fondo skyriaus, Philadelphia, Pa. 13. Kun. S. Remeika, 14. Kaz. Krušinskas,

15. Vinc. Abramavičius, atstovai nuo Karalienės Anio-lų par. Brooklyn'e. 16. Kun. M. Pankauskas, atstovas nuo šv. Jurgio dr., Bridgeport, Conn. 17. Kun. A. Miliukas. 18. Juoz. Bernatavičius, atstovai nuo V. Atsimainymo par., Maspeth, L. J. 19. Kun. P. Jakštys; 20. A. Gerulaitis, 21. Petruionis, atstovai nuo Sop. Panelės šv. par., Har-rison, N. J. 22. J. Kovas, atstovas nuo šv. Juozapo par., Waterbury, Conn. 23. Kun. Šukis, atstovas nuo 12 kp. Vyčių, New York'e. 24. Juoz. Simanavičius, atstovas nuo R. K. Moksleivių Susivienijimo. 25. J. Griebliuskas, 26. A. Ramoška, atst. nuo šv. Juozapo par., Baltimore, Md. 27. P. Korbetas, 28. S. Pociūnas, 29. J. Miliuskas, atstovai nuo Panelės šv. Aniolų par., Brooklyn'e. 30. Ig. Gričius, 31. D. Bražinskas, 32. Kun. B. Zindzius, atsto-vai nuo šv. Petro ir Povilo par., Elizabeth, N. J. 33. Kun. J. Misius, atsto-vas nuo lietuvių par. Ells-worth, Pa. 34. Kun. F. Kudirka, atsto-vas nuo šv. Mykolo par., Chi-cago, Ill. 35. Kun. Švagzdys, ats. nuo lietuvių par., Paterson, N. J. 36. Kun. Dobužinskas, atst. nuo lietuvių par., Newark, N. J. 37. P. Svietaika, atstovas nuo Tautos Fondo skyriaus, Maspeth, L. J. Kun. A. Miliukas skaito re-feratą apie lietuvių R. K. Spaudos siūpumo priežastis Amerikoje. Kongresas pata-ria referatą atspausdinti. Padaryti taip pat šie nuta-rimai: 1. Penktas Federacijos Kongresas prašo visų katali-kiškų Draugijų visus savo spaudos darbus duoti katali-

kiškoms spausdavėms. 2. Prašo visų katalikų-biz-nierių garsinties katalikiškuo-se laikraščiuose, o visai nesi-garsinti aiškiai bedieviškuose ir socialistiškose. 3. Klausimas — ar katali-kiški laikraščiai gali garsinti salinius — palikta apsvasty-ti Katalikų Laikraščių Sąjun-gai. Kun. F. Kemėšis skaito re-feratą: „Katalikų Spaudos agentūros“. Svarstymas to klausimo atidėtas kitam posė-džiū. Nutarta pasiųsti šven-tam Tėvui telegramą, pra-šant Apaštališko palaiminimo. 5:30 valandą p. m. posėdis uždarytas. Antras Posėdis. Rugsėjo 29 dieną 10 val. prasidėjo antras Federacijos posėdis. Pasveikinimus prisiumėia kun. A. Kodis iš Brooklyn'o ir p. F. Karalius iš Baltimore, Md. Pastarasis prisiumėia laišką ir \$1.00 lietuvių Kole-gijos fondui. Pribuvo nauji delegatai: Kun. F. Šupšinskas ir P. Asevičius, delegatai nuo šv. Trejybės par. iš Wilkes-Barre, Pa. Kun. Struckus, nuo lietuvių par. Plymouth, Pa. kun. Kan-lakis, nuo lietuvių par. Phila-delphia, Pa. Kun. J. Valaitis, nuo lietuvių par., Shamokin, Pa. J. Bernatavičius, nuo lie-tuvių par. Maspeth, L. J. Tokiu būdu kongrese daly-vauja 43 delegatai. Ks. Strumskis, skaito perei-ty metų 4 L. R. K. Federa-cijos Kongreso nutarimus. Iškelta, kaip ir pereinatis me-tais, klausimas ar yra reika-las Amerikos lietuviams katalikams Vyskupą — lietu-vis? Visi delegatai sutiko, kad yra reialinga prašyti L. R. K. Federacijos vardu, kad Šven-tas Tėvas paskirtų Amerikos lietuviams Vyskupą — lietu-vi. Svarstoma pernykščių metų Kongreso išreikštas pageida-vimas, kad parapijos, daryda-mos savo fėrus ir piknikus, apsiėitų be svaiginamųjų gė-

Mes Turime

\$1.500.000.00

Paskolai pagerinimui nuosavybės Chicagoje
Jei Jus norite budavoti ar manote ingyti
nuosavybę ir Jums maža pinigų, atsikreipk
prie mūsų ir mes Jums pagelbėsime.

Peoples Stock Yards STATE BANK

Prie Ashland Ave. ir 47 gatvės

Seniausia, Didžiausia ir Uztikimiausia BANKA

Vakaruose nuo Stock Yardų

rimų. Kongresas patyrė, kad paskutiniaisiais metais buvo keletas atsitikimų, kada viešo-se parapijų promogose buvo pardavinėjami svaigalai. Kon-gresas dar sykį atkartotinai prašo visų mūsų parapijų, kad laike parapijinių fėrų, ar piknikų, nebūtų pardavinėjami svaiginamieji gėrimai. Taip pat Kongresas atsi-šaukia į visas Katalikiškas draugijas, prašydamas, kad ir jos nekeltų viešų pramogų su svaiginamais gėrimais. Kun. F. Kemėšis kalba apie reikalingumą L. R. Spaudos Sąjungos. Prie tos Sąjun-gos jau priguli laikraščiai: „Draugas“, „Tikybja ir Do-ra“, „Moksleivis“, „Šviesa“, „Pažanga“. Kun. Kemėšis prie Sąjun-gos prirašo naujai leidžiamą laikraštį „Darbininką“. Kon-gresas išreikšia pageidavimą, kad visi katalikiški laikraš-čiai prisidėtų prie L. R. K. Laikraščių Sąjungos. L. R. K. Laikraščių Sąjunga apgar-sins, kurie laikraščiai priguli prie tos Sąjungos. Kun. Petkus skaito refera-tą apie Klebonų ir Vargoni-

ninkų santikius. Kongresas išreikšia pageidavimą, kad Kunigų ir Vargonininkų Są-jungos išrinktų komitetą ben-driems nesusipratimams išriš-ti. Sekantis posėdis 3 valan-dą p. m.

Trečias Posėdis. Gautas pasveikinimas: nuo Vyčių Susivienijimo, „Drau-go“ Redakcijos ir Administra-cijos, A. L. R. K. Moterų Są-jungos ir nuo Susivienijimo L. R. K. A. Sekretoriaus Va-siliausko, kuris kolegijos fon-dui atsiuntė \$3.00. Kun. Kemėšis skaito re-feratą apie lietuvių Kolegijos steigimą Amerikoje. Nurodo, kiek lietuviai inte-ligenta! syku ir visi lietuviai prastojo tarsiuku ir mokslū-ku žvilgsniu, neturint savo kolegijos, moksleiviai neis-moksta savo kalbos, nesupranta savo žmo-nių, juos niekina ir mano juos laimingais padaryti suameri-konizavę. Kolegija isteigt nėra taip sunkus dalykas, nes išauginkime, tarė kun. Kemėšis, Tautos Izdą, Kolegija pa-ti atsiras. Gautas nuo J. Kaupo tele-gramas paaiškino, kad Fede-racijos atskaitų ir protokolų knygos išsiųstos; Federacijos ir Tautos Izdo pinigų pas jį yra 146 dol. Tautos Izdo izdi-ninkas p. B. Vaisnora savo laiške į Kongresą aprašo Fe-deracijos veikimą nuo pač pradžių. Tas laiškas perskai-tytas šiame Kongrese. Toliau Federacijos Kongre-sas išreikšia apgailestavimą perei-ty metų išrinkti Valdy-bai, išskyrus kun. J. Misius, taip gi nekurioms komisijoms, kad nepildė, kaip reikiant, sa-vo priedermių. Kongresas i-sako būsimai Federacijos Val-dybai atspausdinti perei-ty metų protokolus ir refera-tus Federacijos lėšomis. Kad pritraukus prie Fede-racijos katalikiškas Draugi-jas, nutarta: Federacijos Valdyba praneš per laiškus visoms prie Federacijos pri-sirašiusioms Draugijoms visų kitų prie Federacijos prigul-inčių Draugijų Valdybų ad-resus: taip pat garsins nau-jai į Federaciją įstojančias Draugijas katalikiškuose laik-raščiuose. Padauginimui „Tautos Iz-do“ Kongresas prašo, kad tam tikslui kiekvienas klebo-nas padarytų vieną kartą į metus kolekta — tokiu būdu, kokis jam išrodys patogesnis. Tame reikale Federacijos Valdyba atsišauks į gerb. Kle-bonus. Kun. J. Šupšinskas pa-taria išleisti ir praplatint ka-lėdojančią mažą brošiūrą, kurie-je tarp ko kito būt žinios apie Federaciją. Kun. F. Kemėšis priziada parengti tokią brošiū-rą 1 mėnesio laike. Kongresas nutarė, kad Fe-deracija skelbtųsi visuose ka-talikiškuose laikraščiuose, o ne vien „Drauge“, kaip iki

lingu net už peties supurtinti.

— Ištebeilijo akis, net negirdi kas aplin-kui dedasi. Rado kuo gerėtis — valkatų bu-rui! — girdžiū kaip per sapną balsą, tokį skambų, melodišką. Kas, nejaugi taip kalba mano numylėti-mė? Toji užuojautos, gailingumo pavyz-dis! Jaučian, kad visoj jos sielos muzikoje, tie žodžiai nesiharmonizuoja su jos siela, yra talykva nota. Nejaugi jos jautri širdis negali sutalpinti savyje pasigailėjimo tų nelaimingų-ju? Kam ji metė į tuos varguolius paniekos žodį „valkata“? Ne, ne. Tai ne ji kalba, ne jos tai balsas.

— Mesk jiems ką turi: obuoli, centą; pa-matys, kaip jie pradės gaudyti, tarpu savės varžytis, — teikia ji man patarimą. Tylėjau, ir ji net nepažiūrėjau. Nejaugi ji, ji dris viešai iš tų žmonių, nusikraustų, pa-niekintų, juoktis?

— Et, koks iš tavės šiandie nerangėlis, — išskutį jau su piktumu balse patėmė ir pa-malino.

Priejo prie kitų laivu plaukiančiųjų. Me-tė obuoli. Tingiai, nenoroms vienas pasikė-lė, pasiėmė obuoli, net nepažiūrėjo, kas ji me-tė. Obuoli sekė centas, ar koks kitas pinigė-lis. Suskambėjo ant cementinių grindų nie-kingam metalui, pakoko keletas, skubiai, vik-ziai pradėjo medžioti numestą pinigą. Kiti pakėlė galvas, parėmė rankomis ir flegmatiš-ka! tėjo tai į metančius pinigais, tai į tuos pinigus gaudančius. Ant laivo esantiems toks žmonėnis žaidimas matomai patiko. Suskam-bėjo jau keletas numestų pinigėlių. Bet di-džiūma gulinėtiū ne nepasijudino. Tik me-tė paniekos išdidų žvilgsnį ir atsisuko. Apie dešimtį jaunesni, diktesnių vyrų, skarmaluo-se, nujausdami metančiųjų norą, nuduodami godumą, šokavo, puldinėjo, griuvo, raikiojosi ant žemės, varžėsi už pinigą. Bet galėjai pa-žėmyti, kad jie už darė tyčia, ant laivo esan-čiųjų užganėdinimui. Šie-gi tikrai džiaugė-si, juokojo, šauksmais skatino tą eirką tėti dar toliau.

Pradėjau tēmyti numylėtine. Ji džiau-giasi gal kiek labiau už kitus. Juokėsi, šoki-nejo, rankomis plojo, kuomet ant numesto pi-nigo sugriuvus kupeta judėjo gyvu kamuoliu ant žemės voliojosi. Tėmiju ji ir nebe-pažįstu jos. Nejaugi jos siela nesisilykštėja to iš skurdžių pasityčiojimo, nejaugi ji, gailin-gumo inkunijimas, nepasigaili tų nelaimin-gųjų, nesibaūri jų teatrališku pajaukimu?

Jos akyse jie valkatos, neverti žmogaus var-do. Vienok jie žmonės, taip pat jaučia, ken-čia, turi kur nors savo mylimus. Jie yra mū-sų artimas, ir nelaimės pakliuvę, neturintieji nei ištekliaus nei vietos kur galėtų gauti na-kvyne. Tyčiuotis iš jų nelaimės — yra per-daug. Laikyti juos už įrankį sau pasismagi-nimui — negražu, žema.

Štai ji taikosi mesti pinigą. Nepa-vyksta. Vos ištiesė ranką, jis išslydo ir nu-krito vandenin. Per jos veidą slenka neuzi-ganėdinimo — šešėlis, apgailestavimas. Ko? Gailis juk ne to pinigėlio; jo netektų kur jis būt nenukritęs ar ant kranto ar vandenin. Ne-uzsiganėdina, kad pinigui ne į vietą nukritus jis nustojo valandėlės to džiaugsmo, juoko, kuomet būt gaudė jos pinigą, už jį rangčioje-si. Neiškenčian, priejau prie jos.

— Gana, užteks tyčiuotis iš tų vargšų. Eiva į kitą laivo pusę, — kalbu į ją.

Ji nesupranta, stebisi, bet vėl susigriebia, juokauja.

— Palauk, aš dar turin keliu smulkus pinigus. Žiūrėk, kaip jie godžiai juos gauda, — vėl taikėsi mesti pinigą.

Užvirė širdis, jos pasipriešinimas suerzi-no. Nejaugi ji nesupranta negražiai, negerai daranti?

— Neduosiu tau daugiau to daryti. Už-teks. Nori būti geradare, eik ir apdalinuk juos pinigais. Bet nepavelsiu, kad iš jų darytum sau pasismaginimą. Nematai, kad jie nei pa-stogės nakvynėi neturi? O čia ji dar juoksis! — tur būt jau rečiau piktų balsu, nes ir ap-link stovintieji sužiūro nustebusiomis ir mudu akimis.

Nutilo, nuleido žemyn akis, pratempė lū-pą, bet paklausė. Nuėjau į kitą laivo pusę. Pirmu syk bariau, gėdinau. Atsipraši-nėti nenorėjau. Nieko jai nesakiau. Tylėjo ir ji, neramias akis įsmeigusi į toliau mirgančias šviesas. Staiga atsisuko ir pirmu syk išvy-dau jos rustų veidą.

— Ka, tu, — (kalbėdavomės mudu į „tu“), — tu nori būti kaž-koki geradėje, už juos užsistoji! Nori parodyti, kad turi ge-gesnę už mano širdį. Manai, man jį negaila? Man jį labiau gaila negu tau! Bet nenoriu, kad man nurodytum, mane mokytum. Su-pranti, ne-no-riu! — pratęsdama ir net koja tryptelėjus užbaigė.

Tylėjau, nežinojau ką atsakyti. Pasidarė nejauku, viskas atrodė svetima. Jaučiau, kaip baltai ji liko įžeista. Visi ją laikė gerašir-

džia; ji tą žinojo, tuomi didžiavos. Kas gal žinoti, — gal ji todėl širdies gerumą rodė, kad manytų, ją esant aukso širdies? Gal tas visas jos gailingumas taip bidavo nuduo-damas, kaip nei geriausias scenos artistas ne-atliktų? Gal ji daugiaus niekas nėra, kaip tik gyvenimo artistė! Abejonė mane kankino, ro-dėsi, tojo miesto dangų remiantieji namai ant manės griūva, pamatas po kojomis siubuoja. Stengiuosi įlisti jos sielon, kaip vagis, inėnuo-ži, vidaus prisiziūrėti. Rods nutaikiau. Taip. Ji dabar jaučiasi kaip žmogus, kurį visi alikė už dorą, augštą, nesuteptą, o staiga sugavo niekšiausi darbą atliekant. Nėr kaip nei už-slėpti, nei išsisteisinti. Bet ne. Gal jos sie-la toki smulkutė, kad menkiesiems tegali ro-dyti savo geras puses, gal ji neapima, negali savyje sutalpinti didesnio, platesnio nelaimin-gųjų minios pasigailėjimo? Jaučiu, kaip ji man darosi svetima, nuo manės tolsta.

Pirmu syk tarp mūsų įvyko nesusiprati-mas. Maniau jį kiauurai permatęs, buvau tik-ras, kad jos pasielgimai, jausmai visados to-kie yra, kokie mano troškimai. Jinai-gi pa-sielgė taip, ko aš visai nesitikėjau. Mano kripteleta vienon pusėn, jos — kiton.

Matau ji rauda, šluosto ašaras. Tas ma-ne negraudina. Aš jau nebetas įsimylėjusis, kuris del savo numylėtinės ašarų gaudintųsi, eity desperacijon. Jaučiuos esąs rolėje tyri-nėtojo, o ji medžiaga tyrinėjimams, bandy-mams.

Neraminau jos, nes jaučiau, kad ir ne-pataikysiu suraminti, paliešti reikalingą sty-gą. Kam tos ašaros, tas verkšlėnimas? Juk ne del anųjų, ten apačią pasigailėjimo, negi gailėsis del savo su jais pasielgimo!

— Tanti esi negeras, aš tamtos neken-čiu, — sekdamas savo minčių virtinę pridurė man atsigrėžus, nuo „tu“ pereinamą ant „tamtos“.

Taip, tai pikčio ašaros, tai užgauto sau-mylio desperatiškas verksmas. Ji visą laiką buvo nesutepta, ji buvo skaisti, nekaltą, o čia štai mano ateita ir tiesiog drėbta akysna, kad ji jau nėra toki prakili, kad jos pasielgta negražiai. Ir būsiu štai nuolatiniu liudiniku, nuolatiniu jai priminimu apie jos tą pa-sielgimą, kuris stovės juodu plėmu ant jos gražios sielos.

— Ne, niekados! — jau be ašarų, drąsiai, suraukus antakius ir tiesiog į mane žiūrėda-ma tarė. — Ko tamsta čia stovi, susirau-

kęs, šaltas? Kol laivas dar nepradėjo plauk-ti, vežk mane namo, nes su tamsta niekur ne-benoriu važiuoti. Supranti, niekur! Eiva!

Kalbėjo taip bizniškai, taip šaltai. Ne-prieštaravau. Parlydėjau ją į namus. Atsi-sveikinova šaltai. Persiskyrėva. Sudiev mū-sų draugiškumai, mūsų meilei ir visam!

Purėnas.

LIETUVIŠKIEJI ŽAIDIMAI.

Kamuolis. Prie tos žaismės imasi dideli spalvuotos bovelnos kamuoliai; kiekvienos spalvos du, arba tiek kamuolių, kiek žaislėje dalyvauja žmonių. Žaislininkai stėja pūomis ir kiekvienas turi tos pačios spalvos popieri-nį diržą, ką kamuolis, kurį rankoje laiko. Ant duoto pliaukštelėjimu ženklų, visi kamuoliai išleikia viršun. Kiekvienas turi pagauti savo kamuoli, kokios ir jo diržas yra. Duodasi fan-tas už kiekvieną kamuoli, kurs nukrinta ant žemės ir už kitos spalvos kamuolio pagavimą. Šioji žaismė suteikia dalyvautojams atidumą ir akies greitumą.

Jeigu kas nenori pirkti arba naikinti daug bovelnos, tai gali padaryti lengvas pilkeles iš vilnų ir jomis pasitarauti kamuolių vietoje.

Obuolis. Puikus obuolis arba apelsinas būna dovana tam, kuris jį nuima nuo tautos. Paaikšnimas: vienas dalyvautojų, padėjęs ant tautos obuoli, sėda kambario arba daržo gale — jeigu žaislas atsitūnė darže — atviroje vie-toje, kur nėra medžių nei krūmų. Kitas sto-ja kitame kambario gale ir aplinkui akylai dairosi. Užriša jam akis ir tada priverstas yra eiti prie obuolio ir nuimti jį nuo tautos. Vsi esantęji šnabžda, jeigu jis išsisuka iš ke-lio; kada tiesiog eina obuolio linkon, tai ty-liai užsilauka.

Žaislininkas išsdirba gabumą. Be akių-matymo pagelbos, perstato labai juokingą vaizdą, kuomet obuolio ieškantis išdaro keistus judėjimus, stengdamasis surasti tiesųjį kelią. Jeigu paskirtame laike nenuėmė nuo tautos obuolio, tai atsitrankia, duodamas kitam vie-tą užimti, prie to gi turi uždėti fantą.

A. M.—kas.

šoliai buvo. Federacijos Valdyba į savo raštine išsirašys visus katalikiškus laikraščius Federacijos lėšomis ir juose skelbsis taip pat rinks katalikiškų laikraščių komitetus. Kongresui išreikšus norą, kad parapijos prisidėtų prie Federacijos, šios parapijos naujai prisirašė:

1. Sv. Jurgio par., Bridgeport, Conn., kurios vardu kun. M. Pankauskas įnešė \$5.00.
2. Sv. Kazimiero par., Plymouth, Pa.
3. Sv. Jono Krikštytojo par., Baltimore, Md.
4. Sv. Trejybės par., Hartford, Conn. Atstovas: kun. Ambotas įnešė \$2.00.
5. Sv. Panelės Apreiškimo par., Brooklyn, N. Y. Atstovas kun. Petkus įnešė \$1.00.
6. Sv. Panelės Sopulingos par., Harrison, N. J. Atstovas kun. Jakštys įnešė \$5.00.

Federacijos Valdyba kreipėsi į Klebonus su pakvieta, kad parapijos prigulėtų prie Federacijos. Kalbama apie labdarybę; paaiškėjo, kad Amerikos lietuviai pradedą steigti dvejopų rūšių labdarybės Draugijas:

Čikagiečiai steigia atskirum nuo kitų tautų sv. Antano Labdarybės Draugiją, kurią užtvirtino Jo Excelecija Chicago Antvyskupis E. J. Quigley; Baltimorečiai prisideda prie Amerikiečių sv. Vincento ir Paulo Labdarybės Draugijos.

Federacijos Kongresas išreiškė pagyrą Chicago Labdarybės Draugijai; steigti Labdarybės Draugijas rytinėse Amerikos Valstijose didžiuna balsų nutarė pagal įstatų tame dalyke Kardinolo Gibsono. Posėdis pasibaigė 5:30 val. p. m.

Ketvirtas Posėdis — 30 rugs. Posėdis prasidėjo ryte 10 valandą. Priebuvo 44-tas delegatas, plė O. Martišunaitis, nuo A. L. R. K. Moksleivių Susivienijimo.

Kun. Kemešis praneša, kad prie L. R. K. Laikraščių Sąjungos prisidėjo: "Zvaigždė", "Tautos Rytas" ir "Pieturburgo Zinioms" leisti Bendrovę. Vyskupo-lietuvio reikale kun. Kemešis nurodė, kaip lenkai rūpinosi, kad gautų savo tautos vyskupą. Jie atsisakė ir Amerikos Antvyskupių susiavimui, o paskui į šventą Tėvą.

Kongresas nutarė, kad būsimoji Federacijos Valdyba kreiptųsi su motyvuotu prašymu reikale Vyskupo lietuvio ir Amerikos Antvyskupio ir vyskupo, kurių diecezijose yra užtikrinami lietuviai skaičius. Nutarta tame pat reikale kreiptis prie Popiežiaus Delegato Washintone. Delegatai į Apaštališkąjį Delegatą įrinktas vienas kunigas ir du svietiškie: kun. Kaulakis iš Philadelphia, Pa., p. J. Vasiliauskas iš Baltimore, Md. ir vieną nusikra būsimoji Federacijos Valdyba. Prašymas nutarta rašyti anglų kalboje. Kun. Kaulakis, išrinktas suredaguoti prašymą; Apaštališkąjį Delegatą, pradžioje tą darbą atlikti į dviejų mėnesių laiką. Po prašymo pasirašys Federacijos Valdyba ir įgaliota Kongreso Komiteta.

Sventajam Tėvui prašymą interikti Federacijos Kongresas įgaliuoja delegatus, kurie bus nuskirti A. L. R. K. Sąjungai.

Kun. Kemešis aiškina, kas davė iniciatyvą Darbininkų Sąjungai ir jų laikraščiai.

L. R. K. Spaudos Draugijos susirinkime Chicagoje buvo įneštas tas klausimas ir paaiškėjo, kad tai labai reikalingas ir naudingas sumanymas. Bet kad Chicagoje tuom tarpu buvo jau įsteigti keli dienraščiai, nutarta leisti naują laikraštį Bostone, Mass. L. Darbininkų Sąjungai tapo paruošta kon-

stitucija. Šiandien jau yra 24 kuopos su 400 suvyrus narių. Laikraštis jau leidžiamas. Patys darbininkai privalo prisidėti ir užsimti išrišimui darbininkų klausimo, atsitraukus nuo salinų ir laisvanamio intencijoms. "Darbininko" pirmojo numerio išleista 5,000, antrojo 4,000, trečiojo 5,000 egzempliorių. Vienas darbininkas tiesiog nuo rankų darbo yra paimtas į Redakciją ir turis puikų stilų. Taigi kun. Kemešis Darbininkų Sąjungos vardu prašo delegatų platinti laikraštį "Darbininką" ir suieškoti pasikolų.

Kongresas sveikina naują L. Darbininkų Organizaciją ir jos organą "Darbininką" ir pageda, kad tvirtūs lietuviai kolonijose naujos kuopos, kur jų nėra, taip pat pradžiai platinti laikraštį ir paremti materialiai, rengiant vakarus, surandant paskolas. P. J. Grigaitis, delegatas iš Philadelphia, pataria steigti prie kuopų darbininkų būrus, plačiai išpasakodamas philadelphijiečių bandymus. Kongresas tam užmanymui pritaria ir prašo p. J. Grigaitis, kad savo patyrimus garsintų "Darbininke", kad ir kitos kuopos galėtų tuomi pasinaudoti.

Kun. Kemešis kalba apie Federacijos programą ir konstituciją. Kalbėtojas nurodė, kad Federacijoje iš pradžių buvo užlaikoma aukų sistema. Tokiai pamatas negalėjo būti tvirtas. Pereitų metų Kongresas įvedė mokesčių. Ikišiol Federacija nebuvo išsidirbusi savo Konstitucijos. Šių metų kongresas išdirti galutiną projektą prograntos ir Konstitucijos pavedė būsimajai Federacijos Valdybai.

Kitų metų Kongresas Federacijos programą ir Konstituciją peržiūrės ir užtvirtins. L. R. K. Federacija jos Valdyba prirašys prie Amerikos R. K. Federacijos.

Buvo keli įnešimai iš Wilkes-Barre, Pa. parapijos, kuriuos apsvaistė, Kongresas išreiškė pagedavimą, kad del geresnio sutvarkymo lietuviai katalikai, pereinami iš vienos parapijos į kitą, paaimtų nuo klebono paliudijimą. Taip pat nutarta išsiuntinėti visus Federacijos nutarimus visiems klebonams, kurie tuos nutarimus paskelbs tinkamu sau būdu parapijonams.

Buvo pakeltas klausimas, kaip kovojus prieš tvirkinančią spaudą ir kaip apsigynus katalikams nuo šmeižtų. Partarta, kad kiekvienos kolonijos lietuviai gali įnešti pasiskundimą pačios viršininkams, per kurių rankas eina tokie laikraščiai ir kad tokiu būdu galima sustabdyti laikraštis. O geriausiu apsigynimu prieš visokius šmeižtus ir užspūdinėjimus yra platinėti gerus ir dorus laikraščius.

Kad daugiau išpardavus "Tautos Ildo" išleistų atviručių ir ženklelių, Kongresas nutarė pusę pelno nuo išpardavimo paskirti "Tautos Fondui". Apie tai kun. J. Misius praneš laikraščiuose, apgarsins, pas ką galima gauti tas atvirutes ir ženklelius. Paaikškėjo, jog Federacijos sekretorijai, norint sąžiniškai atlikti priedermes, bus begalės darbo: rašinėti ir visus katalikiškus laikraščius, susirašinėti su draugijomis, varyti agitaciją, vesti Federacijos ir Tautos Ildo knygas ir tt. ir tt. Pripažinta principas apmokamo darbo, ir todėl ant nam Federacijos sekretoriui Kongresas paskyrė, jei bus iš ko, algos 10 dolerių į mėnesį.

Būsimas Federacijos išdinininkas užsistatys kaučija 1,000 dol. vertės. Pinigai "Tautos Ildo" bus padėti vardu: kun. J. Misius ir B.

Vieną gražų rytą atneš man laikraščius šit kokio keisto turinio laiką:

Bedzievis
Kataliko Menežiaris
tą gali patvirtinti
tikras katalikas
Dr. Gr-as.
Dievaži, nieko nesuprantu! Ir šiaip ir taip galvoju ir negaliu suprasti ar "tikras katalikas" yra "bedzieviu" ar "bedzieviu" kataliku. Prisiųskite, meldžiamieji, kuogrečiausia aiškesnių žinių. Susirietęs laukiau.

Istabūs laikai. Socialistai ir vėžius virsta, daktarai "bedzieviu" intaria, laisvamaniai "katalikus" garbina. Ar tik neprisiartina Antikristo gadyrė?

Vaišnoras, o knygelė bus pas kun. J. Misius visada, kad žinotų, kiek yra kasoję pinigų. Kongresas įgaliuoja kun. N. Petkų ir p. Brusoką, kad išdirti, kaip galima išgauti Valstijos pašelpą lietuviškomis moksloslainėms. Pereitų metų protokolais ir knygos peržiūrėti pavesta būsimajai Federacijos Valdybai. Vietą ateitėjų metų Federacijos Kongreso paskirta Boston, Mass.

I Federacijos Valdybą ateinantiesiems metams išrinkti: Pirmininku: kun. J. Misius, Box 253, Ellsworth, Pa. Vice-pirmininkas: J. Kovas, 21 Congress Ave., Waterbury, Conn.

1-as Sekretorius: kun. F. Kemešis, 50 W. 6th st., So. Boston, Mass.

II-as Sekretorius: Pr. Gudas, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Izdinininkas: kun. M. Pan-

kauskas, 443 Park Avenue, Bridgeport, Conn.

Izdė globėjai: J. Valukonis, 233 W. Broadway, So. Boston, Mass. ir kun. N. Petkus, 259 North 5th St., Brooklyn, N.Y. I Tautos Ildo Valdybą: Pirmininkas: kun. F. Kemešis, 50 W. 6th St., So. Boston, Mass.

Vice-pirmininku: K. Strumskis, 37 Duffell st., Brooklyn, N. Y.

Izdė globėjai: kun. J. Misius, Box 253, Ellsworth, Pa. Sekretorius: Pr. Gudas, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Kun. F. Kemešis, posėdžių pirmin.

Kun. Kudirka, posėdžių sekr.

K. Strumskis, posėdžių sekr.

Zemaitė, sako, atvažiuoja Amerikon paplepėti. Jei taip plepės, kaip savo laikuose į gimines-amerikiečius, geriau nei nevažiuotų. Iš tų plepalų nauda tik "Naujienuoms".

"Laisvosios Minties" redaktorius ruožoja ant "Jau-nosios Lietuvos" redaktoriaus už lapės patarnavimą. Tikri "dyvai". Ligšiol maniau, kad jaunąją Lietuvą" redaguoja žmogysta, o čia sakoma, kad lapė. Turbūt toji "lapė" labai "mokyta", kad moka "žmoniškai" patarnauti.

Revolucija tikrai nebetoli. Žiūrėk, "Laisvė" prašeko apie Perkūno aukas.

Katalikai, tai vyrai! Ne juokais dirba. Laikraščiai dygsta, organizacijos auga. Turbūt mūsų laisvamaniai, nusigandę dienos darbų ir pradėjo taip uoliai rausti sau urvus.

Amerikos lietuviškųjų laikraščių dirvonai bauriai usnimis ir varnalėžais užaugo. Nieko ten naujo nebegalima užteiti. Kur tas mūsų redaktorių garsusis originališkumas dingio?

Nabagas klerikalizmas ir vėl ore kabo. Susimildami, siųskit jį kur po čemerų. Kitai, jis dar netokių spūsų iškirs. "Draugų" apleidę, kad tik pas "Lietuvą" ant "burdo" neapsigyventų.

"Sehi Amerikonai", nusigandę "grinorių" intekmės ir veikimo, griaudingai kalba: "na wieczne odpoczenie od puse nas Panie". Lai gi jiems Augščiausis suteikia "šast-lyvą" mirimo "adyną".

"Katalikas" pasidarė visai plikas. Turbūt Bridgeporto "parapijiniai" komitetai jį taip "nubielino".

"Lietuva", išvydus "Kataliko" nubalusį veidą "nabožnai" priskyrė jį prie šventųjų skaičiaus ir laukia "katalikiško" stebūlo. Namažai dabar turės darbo Jurgis Spurgis, kol išrokuos "katalikiškus" "atpuskus".

Burbulas.

Iškilo šturmas... Supliškėjo žibai... Perkūnas smarkiai trenkė... Suvirš septyni tūkstančiai Chicago "įstaičių" iš pamatų sudrebėjo—Thompsonas — miesto majoras, pri-sakė nedėliomis salinūs už-daryti.

Aspas.

Aspas.

Aspas.

Aspas.

Aspas.

Aspas.

Aspas.

Aspas.

Aspas.

AUKOS T. FONDUI

ANSONIA, CONN.

Tautos Fondui aukos. Per kun. Karfausko prakalbą nukentėjusiems nuo karės lietuviams aukoj:

Po \$1.00: R. Andriejaitis, S. Urbelis, Z. Panulaitienė, A. Bar-kočiūtė, J. Babonas, J. Norušis.

Po 50c: L. Jučas, R. Stonytė, J. Tokubauskas E. Stasiunas, K. Barkauskas, O. Kazakevičienė, A. Urbelis, J. Kantautas, J. Du-nauskis, B. Dapkus, T. Savickas, K. Loda, J. Zemaitis, K. Zenius.

Po 25c: A. Stanevičius, O. Marinauskienė, J. Krapavičia, J. Leviskas, S. Suravičius, A. Ar-bačauskas, P. Sabulis, M. Bar-kauskienė, J. Jonila, A. Repšis, A. Tamašius, K. Daveika, F. Doveikaitė, V. Arbačauskas, K. Stonius, A. Bieliauskas, J. Vap-šis, V. Zeikus, A. Kapočius, J. Armonas, J. Kiriulis, K. Drilis, A. Milašauskas, A. Vailionis, J. Vailionis, L. Dilinskienė, A. Du-binskis, V. Trakelienė, M. Lo-dienė, M. Rauloniūtė, M. Miekutė, J. Dubilius, K. Cibulskis, J. Loda, O. Ceplinskienė, V. Juš-kienė.

Smulkių aukų surinkta \$2.42

Išviso — \$23.92

Pirmuosiu kolektořių T. Cep-linsko, A. Dubinsko ir K. Ba-bono surinkta \$32.00

Svento Antano dr-ja au-kojo \$25.00

Viso surinkta per sv. Antano dr-jos pasidarbavimą \$80.92

Po ateinančio dr-jos susirin-kimo pinigai bus pasiūsti į Tautos Fondo išdą.

K. Loda.

NEW HAVEN, CONN.

Vietiniai lietuviai taip pat ren-ka aukas del sušelpimo lietuvių brolių ir seserų nukentėjusių nuo karės. Dabar vietinis Tautos Fondo skrysius pasiuntė į Tau-tos Fondo Centrą \$120.95. Del sušelpimo lietuvių nukentėjusiems nuo karės aukoj sekan-ti:

Dr-stė sv. Pranciškaus — \$100.00

Laike 116 kp. S. L. R. K. A. pa-rengto vakaro aukoj:

Po \$1.00: — I. Dambrauskas, Bevardis, B. Vaitkevičius, K. Mi-lavickas, P. Šilinskienė, A. Gu-lauskas, M. Lotuzaitė, A. Zig-mantavičius.

Po 50c: — L. Kelnierūtė, F. Čiūrka, Miknaitis, A. Keršis, J. Mignis, D. Gusratit.

Smulkesnių aukų — \$11.95

Viso — \$120.95

Visiems aukotojams taru šir-dingai ačiū.

Vincas Zavaras, Vietinio T. F. skrysius sekr.

MAHANOV CITY, PA.

Vietos Tautos Fondo nariai: Antanas Leškauskas ir Juozas Mečiulskas.

Priėmė sekančias aukas: Viktoras Lapinskas 5.00

Pranas Sklera 5.00

Po \$1.00: P. Pagonis, V. Jusaitis, A. Benavičius, V. Va-linčius, M. Kralikas, J. Zablae-kas.

Po 50c: — J. Tošaitis, K. Ja-sulionis, T. Glinkas, A. Priko-cis, P. Kasparas, K. Jakštis, A. Valentanavičius, O. Budrevičienė.

Po 25c: — J. Dereskevičia, A. Garliauskienė, S. Kubilius, J. J. Mockaitis, P. Daugirda, J. Ze-sevičienė, J. Malapauckas, V. Sieksnis, J. Mažiukas, M. Sabu-nis, W. Jasulionis A. Rutkaus-kas.

Per Adomą Urboną ir Juozą Kairiukštį.

Po \$1.00: S. Anusevičius, J. Novakas, U. Klingienis, J. Geba-lis, P. Navickas.

Po 50c: — A. Šimanskis, D. Benevičius, A. Alianekas, J. Pa-liokas, A. Siorna.

Po 25c: Ant. Litkevičia, A. Serpinckas, A. Langevičia.

Viso labo — \$30.93.

FIRMAS DIDŽIULIS BALIUS.

Parengtas sv. Jono Krykštyto-jo Dr-stės, Melrose Park, Ill.

Balius rengiamas, subatjo, 23 d. spalio, 1915 Ig. Valčiulio sve-tainė, 2018 Lake st., kampas 21 gatv. Pradžia 7:30 valandą vaka-

re ir trauksis iki vėlybos nakties. Kas mėgsta gražius šokus, smagu pasilinksminimui, gražų liuso laiko praleidimui, tas būtinai atsilankys į šį balių. Pribus svečių iš Chicago ir kitų miestų, ateis visi vietiniai lietuviai. Galėsite iki valiai pasižioti, pasilinksinti, maloniai pasikalbėti. Ateikite visi, vyrai ir moterys, seni ir jauni!

Įžanga 25 c. porai; moterims ir merginoms dykai. Kviečia visus, Komitetas.

EXTRA
PARSIDUODA
GROSERNĖ IR BUERNĖ.
Gera vieta, "biznis išdirbtas nuo seno, aplinkui gyvena daug lietuvių. Šiaip daug kostumerių ir iš kitataurių. Parduodu iš priežiūros išvažiavimo į kitą miestą. Visas smulkmenas ir sa-lygas galima sužinoti, atsikrei-piant šiuo adresu:
J. LEGEIKO,
5057 So. State st., Chicago, Ill.

Jau išėjo iš spaudos

Krikščioniško Mokslo

KATEKIZMAS

tinkamiausias vartoti

Parapijinėse Mokyklose

Surengtas ir užgirtas trečiojo Baltimores Koncilijaus

Pagal angliško sutaisė

Kun. F. B. Serafinas

KAINA: Dalis I 15 c. — Dalis II 25 c.

DRAUGAS PUB. CO.

1800 W. 46th St.

Chicago, Ill.

21 akms Aukšinis Laikrodėlis \$5.95 tik

Garsus Hammond, turintis 21 — akmenį žinomas kaip geriausias gėlkėlio laikrodinis, teisingiausias laiko rodytojas, su patentuotais pagerinimais, pilnai garantuojamas ant 20 metų, auksu lieti remai. Vertas mažiausia 35 dol. kiekvienam, kuris reikalauja visiškai tikro laikrodžio. Mūsų nu-mažinta fabrikos kaina tikrai \$5.95. Prisiųsk mums šitą apgarinimą ir 20 centų depozito ir mes tuojaus išsiųsime krasi ar chespreu pažiūrėi-mui. Jei busite patenkinti ir tikri, kad tai geriausias ir gražiausias aukšinis laikrodėlis, kotį tik jūs matėte, nežiūrint kainos, — tada pasi-laukyk jį. Jei ne, tada mūsų iškašiasis gražiuk jį ir mes grąžinsime jūsi pinigus. Pamatyk šitą laikrodėlį pirma negu pirsike kur kitur. Mes ži-neime, kad jūs pamėgsite jį. Naudokit, kolei šitas pasiūlymas tiesiai.

HAMMOND SALES CO.
Dept. 145, ST. LOUIS, MO.

Jei norite turėti gerą laikraštį, tai užsisakykite
"ATEITI!"
"ATEITIS" išleista 3 kartus į savaitę: Utminkais, Ketvergais ir Suba-tomis ir darbo žmonėms pilnai atsto-ja dienraštį.
"ATEITIS" eidama 3 kartus į sa-vaite paduoda naujausias žinias iš visokių atsitikimų visam pasauliui.
"ATEITIS" yra vedama gabų re-daktorių, kuriai sandarbininkauja vi-sa eilė žymiausių lietuvių rašytojų.
"ATEITIS" kaina tik \$2.50 me-tams ir \$1.50 pusei metų. Į užbrė-žų \$3.50 metams ir \$2.50 pusei metų. Norintiems "Ateitį" pamatyti, vie-ną numerį siunčiame dykai. Adresas:
ATEITIS PUBLISHING CO.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

PAMĖGINKIT SKAITYT
Savaitinį Laikraštį
"LIETUVA"
Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikalais, eilė 24-tus metus. "LIETUVA" yra politikos, lite-ratūros ir mokslo laikraštis, pa-duodantis daugiausiai žingeidžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina
Už visą metų tik \$2.00
Už pusę metų tik \$1.00
Vieną numerį gausite už dyką, jei pareikalausite, adresuodami:
"LIETUVA"
3252 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILL.

Plymouth National BANK

Kapitalas su perviršiu \$165,000.00.

Šitoji Banka prižiūroma Suvienytų Valstijų valdžios. Moka 3 nuošimčius nuo sudė-tųjų pinigų. Galima susikalbėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite, izdininkas.

Mandagus patarnavimas.

Lietuvos Istorija

Prdmų Mokykloms Vadovėlis

Sutaisė PRANAS

Spaudoje. Į trumpą lai-ką bus galima gauti "Drau-go" Knygyne. Užsakymai galima siųsti dabar, o kny-gos bus pasiūstos tiesiog iš spaudos.

DRAUGAS PUB. CO.,

1800 W. 46 st., Chicago, Ill.

NEW YORK

A. M. Norkunas

Vienatisis Lietuvis Išdirbejas

visokių ženklelių draugystėms, o ypatingai: koka-kardų, guzikų, metalinių, anameliuotų ir padengtų celluloid'u, šarpy, veliavų ir karūnų.

Man pavestus darbus atlieku artistikiškai

M. A. Norkunas

166 Melrose St. Montello, W. V.

Žinios iš Lietuvos.

KAREIVIO. LAIDOTUVĖ.

Per miestą palengva žengia nedidelis būrys kareivių. Jie lydi paprastą vežimą su karstu-grabu gero jų draugo. Karstas baltas mėlynais krančiais. Ant jo guli gražus astrų vainikas.

Pridurmui eina visų sužeistųjų mylima ir gerbiama gailėstingoji sesuo Anelė. Ji visados lydi velionį kareivėlį; lyg šviesus, geras angelas, ji lydi iki pat kapo, o maldomis palydi numirėlio vėlę lig-pat Augšausiojo Teisėjo sosto ir prašo, kad susimylėtų.

— Sesutė Anelė nebijo jo kūnų marų. Ji nieko nebijo. Sako kareivis.

— Ji gal ir bijo; tik jos sergančių meilė stipresnė už baimę.

Sako kitas vyresnysis kareivis.

— Žinoma. Telaiminie jį Dievas už visa, ką ji mums daro...

Susijūdinęs pridurė trečias.

Kapinių vartuose jau laukė senas kunigas. Draugai nušė karstą į duobę, kurią dar vakar buvo savo rankomis iškasę greta kitų kareivių kapų. Kunigas apšlakstė, sukalbėjo trumpą maldelę, kareiviai įleido į duobę.

— Amžina atilsį duog jam, Viešpatie...

Pabaigė senas kunigas. Ir palydovai suklaupė.

Sesuo Anelė bėrė sauja smilčių; kareiviai ir visai apipylė karstą ir pastatė baltą kryželį.

Niekas neverkė. Karės laiko žmonių širdys su mirtimis — apsipranta. Vienos sesers Anelės akys sužibėjo ašaroms. Ji pasilenkė, gėlėmis aptaisė gelsvą smilčių kaupą ir pakėlus akis augstyn į mėlyną dangų, meldė:

— Gailestingasis Dieve! Iš-klausyk mūsų maldų; numirusiems duok amžiną atilsį, o mums, gyviems, sustiprink širdį ir dūšią. Švenčiausioji Aušros Vartų Panelė, saugok mūsų miestus ir sodžius, melskis už mūsų mylimą nelaimingą šalį — Lietuvą.

— Melskis už mus ir už Lietuvą! — pakartojo draugai.

Didelės ašaros bėgo per sesers Anelės veidą, bet jos balsas buvo stipras ir pilnas vilties, kada ji pradėjo švenčiausios Jėzaus širdies giesmę.

— Mirties valandoje neap-leisk mus!... atkartojo kareivėliai ir nulenkę savo narsias apgynėjų galvas...

Alena Čeprinskaitė.
"Rygos Garsas".

Rygoje. 23 d. palei Petrogradą gelžkelių antroje stotyje pusiaunaktį nežinomas pik-tadaris iš miško šovė į kurenančią ties arkliais ugnį Domicele Venclovaite Pikelių parap. Giniočių sodžiaus, 28 metų ir užmušė negyvai. Do-micelė Rygoje tarnavo fabri-ke. Bet jai išsikėlus, išėjo į mišką pas savo atbėgusius tėvus ir antrą seserį, taip pat tarnavusią čia, bet dabar į mišką nukilusią. Kas ir kam tai padarė, nėra žinios.

Panevėžys. "N. V." rašo: Imant Panevėžį, sugriauta du muriniu namu viduryje mies-to, sudeginta pamiestis Fer-ma kur buvo namai ir trobės-siai generolo Čaikovskio, dar balandžio m. atnušusio vokie-čius, vienasėdžius ir lenkų dva

Jurjevas nedidelis miestas prie didelės Embacho upės su dideliu kalnu, apaugusiu ža-liais medžiais. Katalikų baž-nyčia labai gražioj vietoj ant kalno, tarp žalių medžių. Tuo tarpu viskas čia pigu. Papra-stos duonos svarui 4 k., ge-rošios baltos 10 k., kiaušiniui 3 k., arbatinės dešros svarui 33 k., mėsos svarui 20 k. ir tt. Smulkų pinigų ir čia sunku gauti ir gyventi sunku. Visi-tekamba estoniškai, niekas jų nesupranta; rusų kalbos mažai tesigirdi; nebent iš gimnazis-tų, kurių labai daug. Šiaip jau žmonių neperdaug.

Kamajai. Visi prisidrebėjo, bet tuotarpu nieko pikto jiems nenutiko, niekas nesudegė.

Petrogradas. Maniau, kad čia bus galima gauti lietuviš-kių laikraščių atskirais nume-riais, o tuotarpu čia nėkoksio lapelio. Lenkiškų tai maišos. Prie bažnyčių visi tiesinėka rusiškai. Tik vienoj Viborgo pusėje tegirdėjau kunigą lie-tuviškai sakant pamokslą.

Utenos apeliokėje žmo-nės gauna neblogus uždarbius. Moterys darbuojasi laukuose. Girdėti Anykščių kamendo-rus kun. Ruskys patekęs vokie-čių nelaisvėn. Kiti aplinkini-ai kunigai pasilieka savo vietose.

NUMIRĘS UŽ KITUS.

Pabėgęs iš Čiapiškio kaimo Skapiškio valsčiaus, Ukmer-gės apskrities Ladas Nalėvai-ka pasakojo savo akim matęs atsitikimą.

Iš Čiapiškio pasitraukus ru-sų kariuomenei, kaime bėpali-ko 4 rusų kareiviai pas star-šinę Joną Mikoliūną. Jiems besisilpsint, štai atbėga vaiki-nas, duodamas kareiviams ži-nią, kad vokiečiai ateina. Ka-reiviai, išbėgę, pasislėpė už tvoros ir ėmė šaudyti dvira-čiais važiuojančius vokiečius. Kelis užmušė ir sužeidė. At-simetę atgal, vokiečiai atsivo-dė daugiau ir pradėjo šaudy-ti į tą vietą. Bet rusų karei-čiai jau buvo pabėgę. Vokie-čiai apniko J. Mikoliūno kaimą. Sakė: — Tai jūs čia šau-dėte! Ten buvo iš kelių kie-mų žmonių! — Ir pradėjo žmones varginti. Vokiečių vyresnybė paliepė visus išžu-dyti. Visa valanda išėjo, kol rado vietos, kur karti. Ška-piškėnų staršina Jonas Miko-liūnas, labai geras žmogus, gelbėdamas savo kaimynus, prisidėm kaltybę. Išpradžių buvo nusprendę jį nušauti, bet paskui nusprendė pakarti. Tiems patiems žmonėms liepė atnešti virvių. Sako, dvejos nutrukė, tik trečios išstūrė-juos.

Mikoliūnas nabašnikas, duok Dieve, jam dangaus karaly-stę, be jokios baimės numirė, išgelbėdamas apie 20 žmonių. Visa aplinkinė verkė gero, gai-lestingo žmogaus. Po to, vo-kiečiams atsitraukus, visa a-plinkinė iš baimės išbėgiojo.

"Rygos Garsas"

SKAITYKITE IR PLATINKITE "DRAUGĄ"

KARĖS VAIZDAI.

Kareiviai pozicijose, kaip magometonai pas Ramazaną: dieną pasinkauja; bet ligi tik sutemsta, prasideda visų ap-sirijimas. Didžiausiais atsar-gumais atvažiuoja virtuvės; tekiniai, kad nedundėtų, ap-raišioti lakatais. Dalijama karšta sriuba. Atsiranda duo-nos, konservų, cukraus... Duo-bėse, kur yra visiškai pirmų-ščių būdu sukrautų krosnių, sukuriamą ugnis. Dieną jų ku-rinti negali, nes priešininkas, pasergėjęs dūmus, tuoj ima-tų vietą apšaudyti. O naktį nesimato.

Arbatą geriam taip pat nak-timis. Arbatą—malonus daik-tas; bet pasitaisyti jos čia taip sunku, jog kartais imi ir atsisakai nuo to malonumo. Reikia atvilkti žabų, sukurti ugnis, nueiti į šaltinį vandens, o jis gerai atokiai.

Žiemą, pulkui stovint ten, kur vadens visiškai nėra, mės paprastai vartodavome snie-gą. Pridėję katiliuką dažnai nevisiškai švaraus sniego, kai-tėmė ant ugnies. Sutirpus, pridėdavome truputį. Taip bent kelis kartus, nes sulig kareivių sumetimo, vandens gali gauti iš sniego keturius kartus daugiau.

Šiandien man eilė sušildyti arbatos. Sumesdamas visus vargus, aš mielu noru būčiau atsisakęs nuo arbatos... Bet eilė... Čia ji griežtai pildoma ir bandymas išsisukti nuo tos virimo pareigos būtų labai ne-gražiai išaiškintas — aš drau-gų akyse pažemintas.

Todel širdį suspaudęs, imu katilėlį su vandeniu ir nešu jį į blindą, kur jau kurinas ug-nis. Duobė pilna dūmų. Jis ne į kaminėlį ejo, bet kažin kodėl driekėis pažemiu.

— Tai delto, kad tai krosni-ninkai dirbo, — paaiškina man vienas kareivis. — Net kami-nėlio negali, kaip reikiant pa-statyti. Reikia ant pilvo at-gulti, ar ką; ne tai užtrokšti. Gulū ir aš. Žemę visgi nors alsuoti galima ir akių ne-taip graužia.

— O pas vokiečius tokios biauzybės nėra — Kalbus ka-reivis sako. — Kiekvienam jų yra tokia spiritinė... užsigėdė "kochvijos", (kavos) atsigėr-ti, įsipylė spirito, užsidėgė ir gatava. Ir "kochvijos" karš-tos ir dūmų jokių.

Ir dieną galima užsikaisti. Aš aną savaitę, imant vokie-čių apkasus, vieną tokią ma-sinėlę buvau pasiėmęs, bet kvailas buvau, paproporščiu-kui dovanojau.

Prie ugnies ateina barzdo-tas efreitoris, iš atsarginių, nusivelka marškinius ir ima at-sidėjęs išžiūrėti visus kvol-delius.

— Reikia pamedžioti — at-siprašydamas, prisipažįsta. — Uždėdė prakeiktosios... Tik va-kar 84 gabalus išnaikinau, o šiandien ir vėl nebeduoda ra-mybės. Štai viena... Blondi-nė juodnugarė. Prašom...

Ir pagavęs "blondinę" dviem pirštais, jis smarkiai sviedžia ją į ugnį, kaip tik į tą vietą, kur aš prikaičiau ka-tilėlį. Aš silpnai priešinuos.

— Nu, tu atsargiausias su sa-vo marškiniais... Dar priber-si arbatą...

— Nieko, bus gardesnė, — ramina mane. — Ale tu žolių berk. Juk jau verda... Visas vanduo išseks... Tikrai, jau virė. Bet žolių įberti, vis ta pati istorija, nebuvo. Eimu ieškoti ir ilgai slankiojęs, didžių vargų, gau-niu pagalios, gabalėlį suspaus-tos (presuotos) arba, kaip ją čia vadina "džiovinto pado", su tuo padu, pirmą kartą jos mums atsiuntus, prisėjo nemaža pavargti. Reikėjo ga-balėlis atsipiauti. Bet pasi-rodė tai netaip lengva esama padaryti. Peiliai ne piovė. Kareiviai siuto, draskėsi.

— Gal arbata... Kad ji su-keptų... Imk kirvį, kirkš ją. Ko jos žiūrėti...

Ir prasideda piktas kapoji-mas arbatos purvinu kirviu, juokiantis, keikiant... Paskui mus pamokė, reikią pianti ne skersai, bet pagal rieves.

Pagalios visa gatava. Paka-binės labai inkaitusį katilėlį ant lazdelės, kad rankų nede-gintų, velku jį į palaką, kur nekantriai manes laukia drau-gai.

— Tai ir ačiū Dievui, — su-tinka mane. — O mes ir puo-delių gavome. Tik blogai su eukrum... Viso vienas gaba-las. Matyt, reiks pasižiūrė-jus gerti.

Aš turėjau kišenėje dar du gabalu. Cukrus nešvarus, tru-piniuotas, ir puodeliai neko-kie: konservų dėžutės, nely-giai nupiautomis briaunomis, kurios vis draskė lūpas. Bet karė ar gi kas žiūri tokių nie-kų?

Vienas kareivis apsiima bū-ti šeimininke. Pilsto arbatos, dalija sausainius.

— Gal kepinų noritė? Žorž Borman? — rūpestingai siūlo jis, rodydamas supelėjusį ga-balą juodos duonos. Galui at-riekti...

Mes dėkojame: geriaus su sausainiu.

Imame gerti arbatą.

Man gera — rytą ne mano eilė kaisti.

"Rygos Garsas"

A. A.
Mikolas Urtutis, 40 m. amžius, mirė birželio (June 21 d. 1915, ir likosi palaidotas šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Velionis pa-ėjo iš Kuisių kaimo, Tauragės valsčiaus, Kauno rėd. Priklausė prie šv. Juozapo Dr-stės ir Liet. Darbininkų Susivienijimo Ame-rikoje, kurių tai draugių l'šo-nis ir likosi palaidotas. Kol kas Chicagoje jo giminės neatsišau-kė. Jo likusiu turtu rūpinasi viršminėtos draugijos. Velionio gi-minės teiksis atsisaukti šiuo ad-resu:

S. J. Dargužis,
644 N. Monticello ave.,
Chicago, Ill.

(41—3)

PAIEŠKOJIMAI.

Paieškau savo pusbrolio, Ma-tauso Žadavičiaus, Pustalaukių kaimo, Anykščių parap., Vil-kmergės pav. Kauno gub. Pirmiaus 8 metai atgal gyveno-Curtis Bay, Md. Meldžiu ar paties ar ko kito atsisaukti šiuo adresu:

Jonas Sleikys,
F. Bekil, Feeding Hills, Mass.

Paieškoma: šviesus lietuvis biznierių, kuris galėtų vesti "Real Estate" departamentą vienos Chicago bankos. Puiki proga gerai atiečiai. Turi inė-ti savo pinigų nuo \$3000 iki \$5000. Atsisaukti:

5048 So. Western ave.,
Chicago, Ill.

EXTRA!

Pigiai parsiduoda spaustu-2 spaudinamos mašinos su e-lektros motorais; popieros cutter, marmuro stalas, 4 ca-binetai raidžių su akcentais: lietuviškai, lenkiškai, slove-niškai. Gera vieta del biz-nio, nes ir dabar 2 darbinin-ku turi darbo; tai tik vieniat-nė spaustuvė yra Indianos valstijoje, kuri atlieka darbus visokiomis kalbomis su akcen-to raidėmis.

Minėta spaustuvė parsiduo-da už skolą; atsisaukite, o gausite pigiai.

B. R. Yasulis
2103 — 137th Street,
Indiana Harbor, Ind.

Phone Yards 2721
DR. J. JONIKAITIS
Gydas Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas.
3337 So. Morgan, st.,
CHICAGO, ILL.

Tel. Drovers 3052
DRANGELIS & SAPRANAS
Lietuvių Daktarai Dentistai
Valandos: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.
3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO

Phone Drovers 780
Valandos: 8 lig 10 ryto, 1 lig 3 po piet ir 7 lig 9 vakaro.
DR. A. J. TANANEVICZE
Gydytojas, Chirurgas
ir Akušeras
Gydas Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas
3249 S. MORGAN ST. CHICAGO

Tel. Randolph 5246
A. A. Šlakis
ADVOKATAS
19 SO. LA SALLE St.
(Room 815) Chicago, Ill.
Res. 3255 So. Halsted St.
Tel. Drovers 5326

Tel. Yards 1138
Lietuviškas Graborius
Seniausias, pigiausias graborius ir trinetojas del pavargusių na-aičių.
P. A. MAŽEIKA
3316 Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Telephone Main 58
JOSEPH MOLITOR
ARKITEKTAS
Rooms 1903-1904
167 W. Washington St. Chicago
Katalikų Bažnyčios meno speci-alistas. Aš atstau Sv. Kryžiaus Bažnyčią Chicagoje.

LIETUVIŠKA BANKA
TOWN OF LAKE SAVINGS BANK
Joseph J. Elias, Savininkas.
4600—4602 S. Wood St. Chicago, Ill.
Pirmąsias pigius ir Banka užsėdėjusi nuo vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečią procentą vėloms ant metų. Siuoliamė pigius ir visos dalis aršio pigiai, greitai ir tolygiai, ovisim šimtą pigius mokame, perkame ir parduodame. Parduodame šifortas ant visų lūgų ir kredit ir iš kraštas, tad pigi daktas ant gėdėdėjimui po visą Ameriką ir Europą.
Mūsų Banka šildinė visokių raštus ir do-kumentus visose kalbose ir duoda roda lie-tuvians vokiečiams atstipinimams ir reikiama-se ypatyškai ir per laiškus. Tik krepšinė vėriminėtus antrus.

ABC
Rašymo ir Skaitymo
Pradžiamokslis
Dalis I
Sutaisyta Juozo Domijonaitis
KAINA 25 c.

Skaitymo Pradžiamokslis
Dalis II
ut alsė Mokytojas J. Domijonaitis
Vartojamas vietoj "Vaikų Žvaigždute"
KAINA 35 c.
Gaunamas
„DRAUGO“ Knygyne
1800 W. 46th St. CHICAGO.

ŽODYNAI ir mokykloms RANKVYZIAI
Galima gauti
"DRAUGO" KNYGYNE
Vargonininkams ir Chorams patarlina lygti

REIKALINGIAUSIAS GIESMES
BAŽNYČIOJE GIEDAMAS
KAINA TK 2c. UŽ KNYGĄ
Reikalaujami adresuokite:
Draugas Pub. Co.
1800 W. 46 St., CHICAGO, ILL.

ANTSPAUDOSDEL KUOPŲ IR DRAUGYSČIŲ.

Daugybei reikalaujant, "Draugo" Administracija priiminėja užsakymus antspaudų ir žymių drau-gystėms, kuopoms, bažnyčioms, biznieriams, notarams ir pavieniams ypatoms. Padarome greitai ir pigiai. Dirbam visokio didumo ir kainos. Norėdami parašy-kite kokie žodžiai turėtų būti atlikti, kokio didumo, rüberio, medžio, metalo ar nikelio insodinime, o mes suteiksime tikrą kainą.

Visokiuose reikaluose adresuokite:
DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 W. 46th Street, Chicago, Ill.

STEBUKLINGOS SZTUKOS

10 LABAI GERU SZTUKU UZ \$1.00

Su kiekuo teip žmoniu nepalikimais kaip su geromis štukomis. Kuris žmogus moka geru štuku, tas visados pradžia laika laikimais visį jį myli ir laiko geru štuku. Ta broliai gali ir ta pati padaryti, jeigu tik nori, nes dabar sušaukė geriausios progos, nes tik už 1 dol. žmoni 10 labai geru štuku. Aš esu lietuvis, magistas ir berodydamas teatrui, patyrim, kad lietuvių labai myli štukus, todėl aš dabar pas-tatysiu už 1 doleri parduoti 10 geriausių štukų, todėl selauk ligai. Reikies čia už 1 doleri parduoti 10 geriausių štukų, todėl selauk ligai. Reikies čia už 1 doleri parduoti 10 geriausių štukų, todėl selauk ligai. Reikies čia už 1 doleri parduoti 10 geriausių štukų, todėl selauk ligai.

JUOZAS SZLIKAS, 3261 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE
THE HIBERNIAN
BANKING ASSOCIATION
KURTA 1867 M
PIETVAKARINIS KAMPAS LA SALLE IR ADAMS ST.
TAUPYMO DEPARTAMENTAS
Priman Depositas pradedant nuo VIENO DOLERIO ir da-giau, už kurias mokam 3 nuomintus ant metų, kurį pridė-dam kas pusę metų.
Atdaras Subotot Vakaraus nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.
REAL ESTATE DEPARTAMENTAS
Perka ir parduoda properties ant komisijos; išloktuoja randas ir prižiūri properties; parduoda geros vertės morkinius; skolina pinigus ant įtaisyti savasčių (property).

Telephone Drovers 5326
Dr. S. A. Rutkauskaitė-Šlakenė
Gydo visokias ligas
Specializistė-motery ir vaikų ligose
VALANDOS: 9—12 prieš piet; 430—730 vakare, Nedėliomis 9—12 prieš piet.
3255 So. Halsted St., Chicago, Ills.

Vyriškų Drabužių Išpardavima

Mes gvarantuojame kad sutaupysime jums 50% jūsų pi-nigų ant drabužių. Sanitariškai išvalyti, truputį vartoti nuo \$25 iki \$85 ant orderio daryti siutai už pusę kainos \$4.- \$5 ir \$6.00. Ant orderio siutos kelnės už \$2.50.
KUPARAI ir VALYZAI
S. Gordon
1415 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Atvira kasdieną (ir Nedėlioj) dienomis ir vakarais.

Naujiena Muzikantams!

Jau išėjo iš spaudos
TRIMITAS
Lietuviškų šokių rinkynis, kuriame randasi 20 įvairių lietuviškų šokių, maršu, suktinių, himnų ir tt.
Pritaikytas orkestrai - benui visiems instrumen-tams. Iš viso 10 knygučių: 1) Eb Klarnetui, 2) 1 ir 2 Klarnetam, 3) Solo Bb Kornetai, 4) 1Bb Kornetai, 5) Baritonui, 6) Trombonui, 7) 1 ir 2 Tenoram, 8) 1 ir 2 Altam, 9) Bosui, 10) Bubnamis.
Kaina perkant atskirai vieną knygutę 50c.
10 knygučių, t. y. pilnas setas, su prisuntimu \$4.00.
Šokių Rinkynis Stygų Orkestrai
(Album Lithuanian Dances for Orchestra)
Šiame rinkinyje tilpsta 16 įvairių Lietuviškų šokių vė-siems instrumentams; išviso 11 knygių: 1) Pijano, 2) 1st Violin, 3) 2nd Violin, 4) Viola, 5) Cello, 6) Bass, 7) Flute, 8) Clarinet, 9) 1t & 2nd Cornet, 10) Trombone, 11) Drums. Visas setas 11 knygučių \$4.00; atskirai perkant 50 c. už kny-gutę.
Šiuos rinkinius sutaisė V. Nickus, Mokytojas har-monijos ir kompozicijos Beethoveno Konservatorijoj.
Užsisakant tas knygeles ir siunčiant pinigus visad adresuokite:
Draugas Pub. Co.
1800 W. 46th Street, CHICAGO, ILL.

Chicagoje.

BLAIVININKŲ PARODA.

Pereitą subatą, 9 d. spalio, buvo milžiniška blaivininkų paroda. Sakoma, kad tai buvo tik bandymas. Vėliau panašią parodą ketinama surengti daugiau, ypač prieš ateinančių metų balsavimus. Užsispyrė blaivininkai padaryti Chicago sausa ir gana!

Šioji paroda nors nebuvo puošni, bet joje dalyvavo tiesiog žmonių minios, o dar daugiau buvo žiūrėtojų tos parodos. Visų tautų dr-jos emė dalyvumą, nešini vėliavas su visokiais parašais, daugybės automobilių, vežimų taip ir mirgėjo įvairiais parašais. Maršuotojai turėjo tam tikras ke-pures, pagamintas "Dry Chicago Federation". Parodoj dalyvavo ir driskų susipietusių po vėliava, ant kurios buvo parašas "Mus tokiomis padarė degtinė". Abel-na: parašų būta labai įvairių. Taip merginų buvus nešinos vėliavą su parašu: "Lūpos, kurios lietė svaigalą, niekad ne-asilinės mūsų lūpų". Vienas vežimas parengtas smako pavydalu, o-stantis girtybės ženkla. Dešimties salicų r-darymo būta nemaža įtūkų krečiama: "Ar nebais, kod-ryto buzos negausime?" Bet čia vaikų pilnas vežimas ne-kiak nenugastavo, nes "Mū-sų tėvai ir diedukai rytų bus namie!" Kur čia viską iš-skaitliuoti — reikėjo pačiam viską matyti, kad pilnai su-pratus kas tenai būta.

Parodavime žymią vietą užėmė lietuviai. Iš visų tautų geriausia pasirodė švedai. Bepig, nes jie savoį šalį užiaugęsi blaivybe.

Paroda tęsėsi kokias tris valandas. Ją surengė "Dry Chicago Federation".

Blaivininkas.

MOTERŲ SĄJUNGOS VAKARINIAI KURSAI.

Pirmadienį, spalio 4 d., šv. Jurgio par. salėje įvyko A. L. R. K. M. Sąjungos 1-mos kuopos susirinkimas, kuriame aptarus apie Sąjungos vakarinių kursų naudą, nutarta tokius įsteigti ir prie Sąjungos 1-mos kuopos. Padedalais bus mokoma lietuviškai, o ketveriais angliškai skaityti ir rašyti. Už mokytoją išrinkta p-lė M. Gurinskaitė. Taip-pat bus ir siuvinėjimo klesla pėtnyčio, kurią ves p-lė J. Adomavičaitė.

Mokslas prasidės nuo 7 d. spalio. Mokinimosi valandos trauksis nuo 7:30 iki 9:00 val. vakare. Skaitlingai atsilankę susirinkiman moterys parodė, kad sąjungietės su didele energija nori mokintis, tik reikia duoti joms progą.

Sąjungietėms mokslas bus veltui, bet, jeigu norėtų kas iš pašalinių mokyklą lankyti, turės mokėti po 10 c. už vakarą.

Kuopon įstojo 2 naujos narės.

Kuopos Korespondentė.

TOWN OF LAKE.

Liet. Jaunimo Ratelis surengė gana gražų koncertą "Columbia" svetainėje nedėlio, spalio 10 d.

Geriausia nusisekė, kaip ir visados, p-lės J. Urbiutės deklamacijos. Ši jauna artistė savo nepaprastais gabumais žavėte žavėjo publiką.

Neblogai padainavo p-lė A. Brazauskaitė, duetas "Mano gimtinė" sudainuotas p-lių M. A. Višniulyčių išėjo gan puikiai. Vyru duetas išpildytas p.p. Zolpio ir Strzyneckio rodosi visiems suteikė malonią valandėlę. Kalbant apie kon-

certo išpildytojus, visiems reikia pripažinti nemažą gabumą ir gero prisirengimo.

Truputį silpniau pasirodė chorai. L. J. Ratelio choras šiai be taip, bet antras, kaip rodosi, iš kitur atvykęs, silpnai savo užduotį išpildė.

Tiek apie L. J. R. koncertą. Iš viso ko įspūdis būtų palikęs neblogiausias, kad ne vakaro vedėjų nepakanta. Užgaudinėdami kitų srovių žmones, parodė, kad mažai turi supratimo apie dailę, kuri tarnauja ne atskiriems luomams, bet lygiai visiems. Laikas būtų mūsų lietuviams valyti scenos pagrindžius nuo visato, kas žemina dailę ir ją paneikina.

Dainius.

"Lietuviai negali iškęsti be svaigalų. Štai pereitą sekmadienį, kada Chicagoj visos smulkės buvo uždarytos, ir sunku buvo gauti kur nors svaigalų išsigerti, kaikurie žmonės taipgi ir saliumininkai, išrado naują būdą. Štai ant Town of Lake vienas saliumininkas, kiek teko patirti, par-davinėjo slapta svaigalus, o žmonės gyvendami ant viršaus saliuo, nešėsi alų su arbatiniais puodais. Mat, pamatę nemany, jog tai alų neša. Saliumininkai neužmiršta ir draugijų. Viena dr-ja rengė balių su svaigalais pareitą sekmadienį saliuo, o kad tą dieną nebuvo galima, tada dr-ja saliumininko prikalbinta, rengs girtą balių sekantį šeštadienį. Tikimasi, jog ten gerimų įkvėles bus. Gaila, kad katalikiškos dr-jos vis dar nemoka parengti blaivių vakarų.

Reporteris.

Sekmadienį, 10 spalio, S. L. R. K. A. 85 kuopa laikė savo burtininių susirinkimą šv. Kryžiaus parapijos svetainėje. Tarpe svarbesnių nutarimų yra tie: raportai atstovų iš Chicago apskričio susirinkimo priimti vienbalsiai. Nutarta surengti agitatyviškas prakalbas sekančiame mėnesyje; išrinkti komitetai del surengimo, V. Ivanauskaitė ir J. J. Palekas. Nutarta, kad visi kuopos sanariai iš vieno darbuotusi kuodaugiausiai sanarių prirašyti prie Susivienijimo. Dar nutarta kreipties prie Centro Raštininko, kad šis prisistytų mūsų kuopos tų sanarių vadrus ir pavardes, kurių nėra paduoti metalai prie prisirašymo. Prie kuopos prisirašė naujų sanarių.

Sqnaris.

SAUSIAUSIA NEDELIA CHICAGOJ.

Sako: — Sauso nieks neklausio. Visai netiesa. Chicago milžiniškas miestas praleido vieną iš saususių nedėlių ir, berods, visi tą sausumą nors ir savotiškais būdais pagerbė.

Pirmiausia: Nedėlia, spalio 10 diena labai buvo sausa Chicagoje: oras sausas, vėjas sausas ir dulkės sausas.

Toliaus: Chicago 7,000 salinių paslėpė savo bačkutes, "džiagus" ir "pantes" už stipriai užrakintų durų, kurias taip uoliai sergėję "dėdės", kad tik keliose vietose buvo įstikę bačkelių "susibrokiniimai".

Prie kiekvieno saliuo spietėsi būriai "trokštančiųjų", bet pastebėję ant durų spintų, liūdnei žingsniavo sausomis galvomis namo.

Miesto gatvėse visai nesimantė virtukuliuojančių žmonių. Kiekvienas pajutęs savo galvoje ir stenose ypatingus sausumus, žengė tie-

sia, stipriai, kaip sako, buvo "straight".

Lietuvių kolonijose nesigirdėjo iš "lietuviškų užėgų" "armoškos" žvimbimo ir "bužučių" "staugimo". Rengiamieji baliai, vestuvės, vakarai pasižymėjo sausumu. Muštynių, peštynių bemaž nebuvo. Tarsi magiškos lazdukės mostelėjimu Chicago pavirto į "Young dry city".

Sausa buvo Chicagoj praėjusioji nedėlio, už tai kaip gera ir malonu; žmonės džiaugėsi neatsidžiaugę, kad miestas ir jo gyventojai prablaivėjo.

Ir visą tą ramumą išsukė salinių uždarimas nedėdieniais.

Vertėtų tokiu pat būdu apsausti ir kitas savaitės dienas.

Sausas.

SUSITVĖRĖ L. D. S. KUOPA.

Antra iš eilės L. Darbininkų Sąjungos kuopa susitvėrė Nedėlio, spalio 10 dieną. Dievo Apveizdos parapijoje. Susirinkęs darbininkų lietuvių nemažas būrelis Dievo Apveizdos parapijos svetainėje, plačiai apkalbėjo reikalą turėti šioje parapijoje darbininkų kuopą ir po pasitarimo buvo užmegsta nauja kuopa iš ke-liolikos narių. Zadama dabar karščiau pradėti darbuotis ir, rengiant prakalbas, didinti skaičių narių naujai susitvėrusių kuopų ir dar naujas organizuoti.

Prie sutvėrimo L. Darbininkų Sąjungos kuopos Dievo Apveizdos par. nemaža prisidėjo tos parapijos vargonininkas, p. A. Aleksandravičius, kuris, kaip matyt iš jo darbų, ne tik muziką skleidžia, bet ir visame katalikų judėjime nepaskutinę vietą užima.

Pirmiausia Chicagoj susitvėrė L. D. S. kuopa West Saidėj. Chicago lietuvių darbininkai subruzkite ir, tverdami L. D. S. kuopas, parodykit, kad chieagiečiai, jei nori, gali visus "subytinti".

K.

ISVAŽIAVO ŽEMĖS APŽIURĖTŲ.

Pereitame num. buvo minėta, kad naujai susitvėrusi Liet. Ūkininkų dr-ja žada siųsti komisiją žemių apžiūrėti.

Pp. P. Mažeika, V. Žukauskas. J. Daržininkas pereitos savaitės pabaigoj išvažiavo į Wisconsin valstiją. Tikisi ten praleisti nemažą dieną, kad viską prigulintai ištyrus. Pasirodo, kad Wisconsin valstijoje yra nemaža lietuvių ūkininkų. Tik visi nelaimė tame, kad apsigyveno kur kam papuolė, išsiblaškė po visą valstiją. Nei susieiti su kuo, nei kur vaikų mokyklon leisti. Vietomis nemaža tokių bemokslų vaikų yra, ūkininkai galėtų nuo valdžios išreikalauti mokytoją; bet nežinodami nei kur nei prie ko kreiptis taip ir smiksta.

Rep.

VISŲ ŠVENTŲ DR.JOS VEIKIMAS

Ant Bridgeporto,

Kaip jau seniau buvo rašyta, Visų Šventų dr-ja pradėjo savo gyvenimo dienas rugs. 1 d. Dabar ir ji turi kelias dešimtis narių ir kelius dešimtis dolerių įdė. Ši dr-ja yra pažangesnė už kitas tuom, kad ji turi savo įstatuose tris skyrius pašėpime savo

PASKELBIMAS.

50%

Mes drasiai galime sakyti, kad arti penkiasdešimts nuol. šimčių, arba viena pusė visų galvos skaudėjimų turi savo pradžią užkietėjime ir silpnų yra pažangesnė už kitas tuom, kad ji turi savo įstatuose tris skyrius pašėpime savo

Bell

System

Sumažink Pardavinejimo Iškašius — Telefonas Pirmas

Pašaukimas jūsų pirkėjo per Bell telefoną sumažina pardavimo iškašius. Daryk tą visuo-met ir visados, tokiu būdu sutaupinant pinigų, laiką, energiją.

Kas jūs nebūtumet, kokią biznį neturėtumet, jūs galite vartoti Bell Patarnavimą geresniai progai ir naudai.

Bell linijos jungia 9.000.000 telefonų Suvienytose Valstijose ir Kanadoj.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

laikina palengvėjimą arba ku-prašalina užkietėjimą ir jo rin doza turės būti nuolat di-pasekmes. Kaina \$1.00. Aptie-dinama. Geras vaistas turėtų kose. Jos. Triner, Manufact-veikti natūraliai, nesuteikda-rer, 1333-1339 S. Ashland mas skaudėjimo arba kitokių ave., Chicago.

nemalonumų, nepalikdamas kuną silpnų ir kurio doza vi-suomet ta pati. Tokių vaistų yra Trinerio Amerikoniškas arba neuralgijos, skaudėjimų Krutineje, gerklėje arba pe-veikia griežtai, bet maloniai, čiuose, tai pabandykite Tris-sustiprina kuną, sutveria nau-ners Linimentą. Kaina 25 ir ją apetitą, paliuosuoja skaudė-50c. Per pačią 35 ir 60c. jimus skilvyje ir viduriuose, Advt.

Matous

UPTO DATE CLOTHIER COR. 47th & HOGNORE STS.

Geros Rušies Gatavai Padarytų Drabužių

Ar Jūs darote tą klaidą apie gerus gatavus drabužius — laikote juos tikrai kai po pinigų sutu-pytojus? Daugelis vyrų taip mano.

MŪSŲ DRABUŽIAI YRA DAUG DAUGIAU NEGU TAS: JIE YRA VERTES DAVEJAI. JIE DUODA JUMS TOS RŪŠIES VERTE, KURIĄ JŪS GALITE APKAINUOTI DOLERIAIS, NE TEORETIŠKĄ VERTE, KURI VARGIAI IŠAIŠKINA KAINĄ SULYG MIEROS PADARYTO SIUTO.

\$15 \$20 \$25 \$30

Jūs galite mokėti kiekvieną iš tų kainų už mūsų siutus ir ploščius ir žinoti, kad Jūs gaunate geriausius drabužius, kokius tik ta kaina gali suteikti.

Geriausiu mes suprantame gerus in-portuotus audimus, mada, siuvimą, detačius — visaką.

Jei garsios J. B. Matous žymės nėra ant švarko, tai jis ne mūsų išdirbystės. Nekados to neužmiršk. Šitoje didelioje krautuvėje Jūs visados rasite stebuklingą parodymą gerų parėdinių del vyrų ir vaikų.

Joks siuvėjas negali jų duplikuoti padirbime, madoje, materijoje ar tinkamume, nors ir už didesnę kainą.

Didžiausia Drabužių Krautuvė Pietynėje dalyje (South Side)

Viena kaina del Visų.